

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRALYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3— PENCŐ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLER
VASARNAPI SZÁM ÁRA 20 FILLER

A tiszta erkölcsért

Végre akadt egy bátor férfiú, aki a tiszta erkölcs védelmére olyan rendeletet adott ki, amellyel el lehet csendesíteni a szájhóst, a krakélert, rendre szoktatni az utcákon yiháncoló, egészen a fajtalanságig menő nőt vagy férfit. Így azt hiszem rövid időn belül meg fog változni a mai társadalom képe és csitulni fognak azok az ösztönök és indulatok, amelyeknek már egészen aradátszerű ereje volt; ragadva magával a társadalom minden nemű és rangú tagját.

A testi vágyak rabigájába gördyedt nők és férfiak mindig újabb és újabb olyan szindarabok vagy mozi filmek látása után siettek, amelyekből nem erkölcsi tanulságot vontak le, hanem olyant, aminek iszonyatosan káros jelenségei mutatkoztak a családban és a társadalomban. Az erkölcsi téren lezüllöttek igen veszedelmes tagjai lettek az emberiségnek, amik így megbízhatatlannak és bűnözésre hajlók voltak. Nem csoda ha az ifjúság ezeket látva, olyan cél kitűzéssel indult el sokszor az életben, ahol tönkretette magát, időnap előtt megásva önkézével sirját. A jó izlésbe ütköző táncok, vegyük hozzá mindjárt, a fogyatékos női öltözékek, sikamlós szójátékok virágzása volt eddig a háboru utáni kor, a melynek immár vége lesz, ha mindenki siet támogatni az erre hivatott állami szerveket.

Ideje már, hogy erre is kiterjedjen a figyelem, ideje már, hogy az istentelenségek kora letűnjön és megjelenjen az a tisztaság, ahol a hívések nem zsarolják férjüket esztelen szórakozások kielégítése után. A férj uraméknak gondjuk lesz öröködni fiaik és leányaik eslekedetei felett.

A belügyminiszter, amikor a tiszta erkölcs védelmére kell, tulajdonképpen a magyar nemzet védelmére sietett. Le kell vetkezni a magyarnak más nációktól elsajátított erkölcsét -- s elővenni ami egészséges tette életét a puritán házias élet és gondos gyermeknevelés kötelezettségét.

Debrecen híres volt egészen a múlt század derekáiig az egyházfegyelmény gyakorlásáról, amikor a tekintetes magisztrátus sem tűrt el semmi olyat, ami megzavarta volna a jó rendet. A tisztaság ehhez nem fogadtak be léna. fellengős fiesurákat, csak olyanokat, akik vallásosak voltak, emellegző tiszta erkölcsi életet éltek. Abban az időben nem hallatszott az Isten-káromlás szerzte a városban, mint ahogy elharapódzott az most még a közhivatalokban is, és azoknál, akik vezető egyéniségek.

Bizonyára akadtak olyanok, akik felesévéül olvasták a rendeletet és azt mondták, már ezt sem szabad. Nem! A tiszta erkölcsért kell, hogy összefogjon az egész társadalom, -- az egyházak régen sikra szálltak -- és kérelhetetlenül szereztesen érvényt ennek a szükség-

ges rendeletnek, mely jobb lett volna, ha elmaradhatott volna, de a helyzet ma az, hogy ilyen eszközök a célra vezetők. Különös gond fordítandó az afjúságra, amelyek éretlen érzéssel tanulja meg a káromkodás és fajtalan beszédek.

Szomorú statisztika lesz az, ha Isten káromlásért és közérkölcse-

ségbe ütköző dolgokért jutnak sokan a büntető bíróságok elé. Vessen azért számot ki-ki önmagával s tekintsen ama jövő felé, ahol csak az a nép maradhat meg, amelyik megbecsüli önmagában a világ fenntartó, Isten által kijelentett törvényeket.

(S. I.)

Eles támadások a cseh parlamentben Magyarország ellen

„Magyar veszélyt” „rejtlegnek, állítólagos Habsburg restaurációtól tartanak -- A német nemzeti szociálista párt szónoka viszont közeledést sürget

Prága, február 15. A csehszlovák képviselőház mai ülésén megjelentek a jugoszláviai parlamenti delegáció tagjai is. Az ülés első pontja a magyar--cseh kereskedelmi provizorium tárgyalása volt. A vitában csaknem anyni említés esett a készülő közigazgatási reformról, mint a kereskedelmi törvényjavaslatról.

Knirsch német nemzeti szociálista szerint Csehország eddig igen keveset tett arra, hogy közeledést teremtsen amaz államok felé, amelyekre gazdaságilag elsősorban vannak ráutalva: Olaszország, Németország és Magyarország felé.

Pick, cseh szociáldemokrata az agrár- és ipar-ellen foglalt állást. Kreibich kommunista kijelenti, hogy a mai politikai formák mellett a nemzetek között közeledés nem jöhet létre. Kurtyák, orosz agrárpárti a közigazgatási reform ellen foglalt állást.

Derer, tót szociáldemokrata azt hangoztatta, hogy az új magyar országgyűlés Habsburgot akar visszahozni s így a magyar országgyűlés célja a cseh érdekekbe is beleütközik. A mai magyar rezsim ugyanolyan föderalista, mint régen. Gróf Bethlen fegyverkezik és Magyarországot belekapcsolja az olasz izolált

politikába (?) A jugoszláv közvéleményt felháborította az olasz-albán közeledés, de a cseh közvélemény nem háborodott fel eléggé a magyar politika tüntető magatartása ellen.

Major kommunista magyar nyelven mondta el beszédét. Szóvátette a magyar legitimizmus mozgolódását. Ottó királynak tartják. A főhercegek kiváló vezetőserepet töltenek be a közéletben és Bethlen soha sem helyezkedett szembe komolyan a restauráló törekvésekkel. A kisan-antant a magyar reakció ellen nem lép fel kellő erővel.

Zoch, evangélikus püspök, agrárpárti szerint a magyar veszély tényleg megvan, de ezt nem Bethlen személye és rezsimje képviseli, hanem a magyar gondolkodás-mód. Ha gróf Bethlen elmenne, más Bethlen kerülne helyébe. A magyar veszély ellen védekezni csak belpolitikailag lehet. Cseorszag politikája nem zárja ki az együttműködésből és alkotó állami munkából a magyarokat sem. Ennek a körülménynek a hangsúlyozása éppen Magyarországgal szemben fontos.

A Ház ezután a magyar-cseh kereskedelmi provizorium törvényjavaslatát egyhangulag elfogadta. -- (MTL)

Egy Vági-párti munkás röpcédulákat szórt le a Ház karzatáról

Megszigorítják a jegyek kiadását

Budapestről jelentik: Kedden délután a képviselőház ülése alatt -- az egyik első emeleti karzatról -- egy Vági-párti munkás röpcédulákat dobott le. A tüntető nem szólt semmit, amikor a cédulákat az ülésterembe dobálta, ahol természetesen nagy felzúdulást keltettek a szállingózó papírdarabkák és ezekhamar teremőrök szeltek a dobáló emberhez, akit azután bevitték az őrségre. Itt kidörmölt, hogy Czövek Andornak hívják a tüntető munkást; női szabó és a Vági-féle csoporthoz tartozik.

Kétféle röpcédula volt. Az egyik, amelyiken nagy betűkkel ez állott: „Le a toloncházi munkások kínzásával, le az internálás gyalázásával!”

A másik cédulán: „Munkások elvtársak! Le a rend-

őri inkvizíció rendszerével, éljen a magyarországi szociálista munkáspárt!” -- szöveg volt.

A tüntető munkást a képviselőházból bevitték a rendőrség politikai osztályára, ahol vallatásra fogták. Már a képviselőházban történt kihallgatása alatt hangsúlyozta, miszerint ő az elnyomott munkás testületi érdekében akart tüntetni s nem volt semmiféle más szándéka, mint az, hogy a képviselőházban a képviselők tudomást szerezzenek azokról a panaszokról, amelyek a toloncházra, valamint a rendőrségnek a munkásokkal való bánásmódjára vonatkoznak.

A rendőrségen nyomban megindították a vizsgálatot. Nyomozás folyik abban az irányban, hogy nem létező befojtásra kóvotte-e el a munk-

kás ezt a tüntetést, -- amely felett egyébként rövidesen napirendre tértek a képviselők.

A képviselőház háznagyi hivatala azonnal megindította a vizsgálatot abban az irányban, hogy a tüntető munkás hogyan jutott be a képviselőházba és ki adott neki belépőjegyet. Czövek Andor kihallgatása alkalmával azt mondotta, hogy a szociáldemokrata párt titkárságától kapta a jegyet.

A szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának titkára ezzel szemben hangsúlyozta a háznagyi hivatal előtt, hogy ő tényleg vett át egy csomó jegyet kiosztás végett, -- azonban valamennyit aláírásával látta el és ezért kérte, hogy mutassák meg neki a tüntető munkás jegyét, hogy ellenőrizni tudja, tényleg azok közül való-e, amelyeket ő kézzeljeggyel ellátott.

A képviselőház háznagya: Karafiáth Jenuő, az esztől kifolyólag megszigorította a jegyek kiadását és ezentul csakis képviselők útján fognak a karzatra jegyet adni, a képviselőknek pedig garanciát kell vállalniuk azokért, akiknek a jegyeket kiadják.

Apponyi kije'entette, hogy a legitimisták Károly király kiáltványának alapján állanak

Budapest, február 15. Apponyi Albert gróf Bethlen István miniszterelnök veszprémi beszédével kapcsolatosan ma az országgyűlés folyosóján a sajtó képviselőinek hozzáintézett kérdéseire a következő nyilatkozatot tette:

„Engem Bethlen miniszterelnök beszédében csak a legitimizmus ra vonatkoz őrszt érdekel. Mi törvényes királyság hívei mindannyian azon a közjogi álláspontn vagyunk, amit boldogult Károly királynak Rakovszky Istvánhoz, akkor a nemzetgyűlés elnökéhez intézett és a király első hazatérési kísérlete után a nemzetnek szóló kiáltványában megismételt levele is tartalmaz. E levélben a következő alapvető kijelentések foglaltatnak:

„A király a pragmática sanctiónak együttes birtoklásra és a védelmi kötelezettségre vonatkozó intézkedéseit az események által tulajdonított tartja. Ebből kifolyólag soha Magyarországnak katonai és pénzügyi erejét más országokra vonatkozó igényeinek érvényesítésére felhasználni nem fogja, ha más országok felett is uralkodnék. Ez a körülmény semmiesetre sem érintené Magyarországnak abszolút állami függetlenségét katonai és külpolitikai tekintetben sem. -- Végül a király kijelenti, hogy kész olyan alkotmánymódosítást elfogadni, amely szerint ő a hadüzenet és a bekekötés jogát a nemzet képviselőivel megosztaná.”

--- Ezt az alapvető királyi kijelentést, amely minden közjogi összeköttetést más országokkal ki-

zár, tette magáévá és ennek alapján áll a törvényes királyság híveinek egész tömege.

Arra a kérdésre, igaz-e az a hír, hogy *Ottó királyi herceg nem tud magyarul*, — gróf Apponyi Albert a következőket válaszolta:

— Erre vonatkozólag saját személyes tapasztalatommal annyit mondhatok, hogy *a magyar nyelvet tökéletesen bírja*, nem úgy valahogyan, hanem tökéletesen. Minden információ, amely ezzel ellentézik, hangulatkeltő pletykánál egyébnek nem minősíthető.

Influenzás beteg az égő házban

Beszakadt a mennyezet — A lakók csak nehezen tudták életüket megmenteni

Kaposvár, február 15. Tegnap este fél 8-kor kigyuladt a lakásokká átrenovált laktanya. A könnyen katasztrófalissá válható tűz átterjedt az egész épületre. A második emeleten lakó dr. Malygy Ferenc rendőrfogalmazó napok óta influenzában

feküdt a szobában, amikor a tűz felkeltében a szoba mennyezete beszakadt. A rendőrfogalmazó és az épületben több más lakó csak nagy bajjal tudta életét megmenteni. — A tűzoltók csak két órai megfeszített munkával tudták a tüzet eloltani.

A bevételi többlet forrása a vám és a forgalmi adó

A terhek csökkentését a forgalmi adónál kell folytatni, mondotta a pénzügyminiszter

Budapest, február 15. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután az 1927—28. évre szóló állami költségvetést tárgyalta.

Azután Temesváry Imre ismertette a költségvetést. Az egyensúly biztosítva van, az állami adók bevétele teljes mértékben fedezi az állami adminisztrációs kiadásokat. Az állami üzemeknél teljes mértékben érvényre jut az a gazdasági elv, hogy az üzemek teljes egészében tartásuk el magukat.

Beck Lajos azt fejtegeti, hogy az ország lakosságának egyharmada városban él. Ennek egyik következménye az, hogy vagy az iparoskodásnak kell erősebben haladni, vagy a mezőgazdaságot kell olyan intenzívvé tenni, hogy a mezőgazdasági megélhetés vonzóvá váljon a vidékhez szokott magyar lakosságra.

Kállay Tibor szükségesnek véli, hogy a pénzügyminiszter tájékoztassa a parlamentet a mai beruházási tervekről, hogy a külföldi kölcsönök még fel nem szabadított részleteiből meg lesse-e a feleket.

Neubaer Ferenc kérdést intézett a pénzügyminiszterhez, történetek-e intézkedések arra, hogy a most esedékes adóilletéssel nem fog-e bárki is többet fizetni, mint fizetnie és fizetni fog a most tárgyalás alatt levő adócsökkentési javaslat törvényerőre emelkedése után. Kérdi, nem lehet-e foglalkozni a népszövetségi kölcsön konverziójának kérdésével. A költségvetést elfogadja.

Mint hogy más felszólaló nem volt, az elnök az általános vitát bezárta.

Ezután Bud pénzügyminiszter reflektált a felszólalásokra. Ha mi — mondotta — gazdasági életünket meg akarjuk alapozni, a világ gazdasági jelenségeket figyelembe kell venni. Ha az államvasutakat minden tekintetben reorganizálni akarjuk, ez a munka óriási befektetést igényel, de ugyanakkor nem lehet követelni, hogy az államvasutak olyan vasúti tarifapolitikát kövessenek, amely nem számol az életviszonyokkal. — A mezőgazdasági ártékek árai csak legfeljebb a békeparitáson mozognak, amíg az ipari ártékek 30—40 százalékos generális eltérése van.

— Az egyik oldalon kifogásolják az adóterheket, a másik oldalon pedig újabb tételek beállítását követelik. A bevételi többlet nem az egyenes adókból állott elő. Ezeknek forrása a vám- és a forgalmi adó. A vám tekintetében még ma

sem alakult ki teljesen a helyzet. A vámbevételek emelkedése a vámszűrtékeség emelkedésével is összefüggésben van. Hozzájárul ehhez a gazdasági élet fejlődése, amely elsősorban az importot tartja szükségesnek, ami a vámbevételeket fokozza. A forgalmi adót inkább lehet stabil összegekben megállapítani. Ha oda jutunk, hogy a terheket tovább csökkentjük, valószínű, hogy itt kell kezdeni.

A beruházási program egyes tételeinek ismertetésébe kezd ezután. Kijelenti, hogy a kormány nem célja a jövőben a feleslegek képzése. Lesznek ugyan feleslegek ezután is, de mindig lesznek célok, amelyeket e feleslegekkel meg kell oldani.

Kendz Béla elnök szavazásra teszi fel a kérdést, amelynek során a bizottság a költségvetést általánosságban elfogadta.

Egyhangú választás lesz a magyaróvári kerületben

Magyaróvárról jelentik: Neuberger Ferenc halálával megüresedett magyaróvári kerületben február 25-én lesz a választás. Az egységspárti programmal fellépő hivatalos jelölt Darányi Kálmán dr főispánon kívül fellépetnek még Matus János dr kereszténypartí programmal és Bunyecz Károly ny. esendőzredes. A választás a jelek szerint egyhangú lesz. Darányi Kálmánnak eddig 4871, a másik kettőnek összesen 637 ajánlása van.

Interpelláció egy hírlapi cikkről

Holnap lesz válasz az Adám-ügyben

Budapest, február 15. Kontra Aladár a következő interpellációt jegyezte be a parlament interpellációs könyvébe:

Van-e tudomása a belügyminiszter annak arról, hogy az Est című lap „Gróf Csáky” cím alatt Magyarországot burkolt fegyverkezéssel vádoló cikket közölt. Hajlandó-e a miniszter az ügyességet sürögösen utasítani, hogy az „Az Est” ellen a legszigorúbb megtorló eljárást azonnal megindítsák.

A képviselőház holnapi ülésén ad választ a kultuszminiszter Pakots elmondott és Csilléry András holnap elmondandó interpellációjára is, az Adám-ügyben.

Az adómérséklő javaslat tárgyalása

Fábián és Wolff Károly felszólalása — Aggályok az autonomiákról szóló szakaszok miatt

Budapest, febr. 15. A képviselőházat kedden erősen foglalkoztatta a munkás internacionale minősíthetetlen támadása Magyarország ellen. Scitovszky belügyminiszter kijelentette, hogy ha az újságbeli közlemények a valóságnak megfelelnek, úgy ez az ügy a kormány részéről beavatkozást von maga után.

A képviselőház ülésén egyébként folytatták az adómérséklési törvényjavaslat általános vitáját. A vita első szónoka Fábián Béla volt, aki foglalkozott az Adám-üggyel, továbbá az egyetemi ifjúság tüntetésével, amelyet a legnagyobb felelősséget nevezett. Majd a javaslatot hosszasán bírálta. Foglalkozott a luxus és a forgalmi adó kérdésével és az adók leszállítását követelte. Sürgette a nemzeti munkavédelmi hivatal megszüntetését mert szerinte erre nincs szükség, hisz — van esendőzredés, rendőrség, vannak páncél-autóink. Beszédének ezt a részét sűrű közbeszólások közepette mondta el. (Borbély-Mackay Emil állandóan közbeszólt és végül is az elnök a közbeszólót rendreutasította.) — Azután Fábián az autonomiák kérdésére tért át. — A javaslatot nem fogadta el.

Utána Wolff Károly szólalt fel. — Beszédének elején a karzati közönség közül valaki röpeédukat szórt az ülésterembe. — Erről az incidensről külön cikkben számolunk be.

Ezután Wolff Károly folytatta beszédét. A javaslat lényegét az önkormányzatok ellenőrzésében látja. Maga az ellenőrzés gondolata

helyes gondolat. Ezt pótolja a legmesszebbmenő pénzügyi ellenőrzés is, amely megvalósítható az autonómia keretében. Az önkormányzatokat a társadalom erősítő pillérének tartja és autonómia nélkül nem is tudja elképzelni a parlamentarizmust. A javaslat intézkedéseit bizonyos vonatkozásokban aggályosnak tartja. A javaslat enyhébb, mint első formájában volt mert nem ad a kormánynak teljesen szabadkezet a költségvetési tételek beiktatására. Az ellenőrzésre vonatkozó szakaszokra nem lett volna szükség, mert a régi törvények intézkednek az irányban, hanem a régi rendelkezések pontos végrehajtását kellett volna keresztülvinni. A költségvetések betérjesztésének időhöz kötöttségét helyesli, azonban a felügyeleti hatóság is intézze el majd idejére a felterjesztett költségvetést. Az autonomiák sérelmével kapcsolatos aggályait mérsékli az a tény, hogy a javaslat három évi időtartamra szól, de kéri a kormányt, hogy továbbmenő beavatkozásra, az autonomiák reformjának megalkotásakor se kerüljön sor. — Ezután a főváros háztartásával foglalkozott — A javaslatot elfogadja.

Bud pénzügyminiszter betérjesztette ezután az OKH. költségvetésre vonatkozó intézkedések módosításáról szóló törvényjavaslatot. Majd az elnök napirendi indítványának elfogadása után, amely szerint a képviselőház holnap folytatja tárgyalását, — az ülés délután 2 órakor véget ért.

Porrá égett egy pesti gyár

19 millió kár, 140 munkás veszítette állását

Budapestről jelentik: — Kedre virradó éjszaka, mint ismeretes, az Angyalföldön levő Rex Seprő- és Kelegyár teljesen leégett és ezzel tízmillió értékű gyártelep semmisült meg és 140 munkás veszítette el a kenyerét.

Ma délben tisztázódott csak tulajdonképpen, hogy miért kellett porig égni a hatalmas gyártelepnek és miért nem lehetett még idejében megmenteni a gyár épületrészeit a veszedelemtől. A tüzet az éjjeli őr vette észre és amikor kőt-

ségtelenül meggyőződött róla hogy a gyárépület egyik része ég, fel lármaztta az egész telepet.

Egy hölgy sietett a telefonhoz azonban percekig tartott, míg összeköttetést tudott kapni a központtal. Eközben a szomszédos házból is telefonáltak a tűzoltóságnak és a szomszédok előbb sikerült telefonálni a tűzoltóságnak, úgy hogy a tűzoltók csak későn érkezhettek a helyszínre s ez a késés okozta az, hogy a tüzet nem sikerült idejében lokalizálni.

A Times azt jósolja, hogy Magyarország vámháborút indít Ausztria ellen

London, február 16. A Times az osztrák vámemelésekről tudósítást közöl, mely megállapítja, hogy az osztrák vámtételek jelentékeny felemelése első-sorban a magyar és jugoszláv agrártermékek ellen irányuló intézkedés. Minthogy Ausztria csak röviddel ezelőtt kötött Magyarországgal kereskedelmi szerződést s ennek kihatásai még nem voltak megítélhetők, a magyar kormány aligha lesz hajlandó új kereskedelmi szerződésről tárgyalni és bizonyára kész lesz Jugoszláviával egyetemben, szükség esetén vámháborút indítani Ausztria ellen. A helyzet emellegve Ausztriára rendkívül komolynak látszik.

Szivenlőtte magát egy földbirtokos

Jászapáti községben tegnap este Lóvi Pál földbirtokos házában szivenlőtte magát Brachfeld Sándor tiszasülyi földbirtokos, akit a budapesti mentők autón életveszélyes állapotban az egyik budapesti szanatóriumba szállítottak.

Egy szót sem felelt a vádlott

Budapest, febr. 15. A büntetőúrvényszék ma 8 hónapi börtönrre ítélte Khon Erzsébetet, egy jómódú kereskedő leányát, aki atyja és fivére nevében váltót hamisított — Az elítélt leány az elnök egyvétel kérdéseire sem felelt.

A bécsi Operaház tenoristáját agyonlőtte a felesége

Izgalmas, véres családi dráma az osztrák fővárosban -- A hitvesgyilkos asszony magyar származású

Azért lőtte agyon a férjét, mert nem akarta magával vinni Berlinbe

Bécsből jelentik: Halálos kimeneteli családi dráma játszódott le tegnap Bécsben, ahol egy magyar származású asszony egyetlen revolverlövéllel megölte urát, a bécsi Operaház tenoristáját.

Grozescu Traján, ak ilugosi származású, a bécsi Operaház tenoristája, vendégszereplésre Berlinbe készült. A felesége, aki szintén magyar származású Kövesdy lány, vele akart menni, mert féltékeny volt férjére, aki azonban semmiképpen sem akarta magával vinni feleségét.

A művész délután félnégykor az ebédlőben becsomagolta utitáskáját. Eközben észrevette, hogy felesége titokban a saját holmiját is táskájába csempészte. A művész kidobálta táskájából felesége ruháit, mire Grozescuné újból a táskába rakta holmijait. A férfi másodszor is kidobálta a székbe az ebédlőből a hálószobába tuskolta, hogy békében legyen tőle. Abban a pillanatban, amikor Grozescu be akarta zárni az ebédlő ajtaját s megfordult, felesége elővette revolverét, amelyet magánál hordott és

fejbelőtte férjét.

A golyó a nyakszirtjén ment be és a homlokán jött ki és azonnali halált okozott.

A férj nővéreinek vallomása szerint a házastársak már régebben civakodtak. A nő azelőtt egy román őrnagy felesége volt hét évig. Azután 1923-ban ment hozzá Grozescuhoz. Mindkét házasságból 1-1 leánya született az asszonynak, aki azzal gyanúsította urát, hogy egy igen előkelő társadalmi állású férfi feleségével viszonyt folytat.

Ezelőtt egy évvel Grozescuné halva született gyermeket hozott a világra. A revolvert, amellyel az asszony a gyilkosságot elkövette, a férje azzal az elhatározással vette, hogy ha a feleségének baja történik, ő agyonlővi magát. A revolvert Grozescuné elvette. Az asszonynak akkor nem történt baja, de idegessége a hiszterikusáig fokozódott.

Grozescu holttestét a bonctani intézetbe szállították, az asszonyt pedig letartóztatták.

Amikor megkérdezték tőle, miért lőtte agyon férjét, így válaszolt: — Azért, mert nagyon kintott...

Husz hold földet és két bácskai villát lizeletti ra a pécsi szinígazgató

Elárverezték a felszerelést

Szombaton délután szomorú akusztusok érkeztek a hónapok óta húzódozó pécsi színházválság. A hitelezők elárverezték a volt pécsi szinígazgató — Asszonyi László — felszerelését. Valamikor, talán 4 esztendővel ezelőtt, 20 hold föld és két bányai villa értékével kezdte el működését, a felszerelés értéke ma arra is alig elég, hogy a hitelezők, nagyon kis hányadát kielégítse.

A színház előtt kisebb emberesport ácsorog. Színészek, ügyvédek, hitelezők és egy-két árverési őcskás, aki a vidék is lemaradhatatlan. Először a díszletek, azután a ruhatár megtekintésére kerül a sor. Megszólal a végrehajtó:

— 1 darab teljes szobadiszlet, 100 millió korona. Ajánlatot kérek. (Siri esend.)

— 50 millió korona! ... — 25 millió! ... — 10 millió! — 5 millió korona! ...

Egyetlen ajánlkozó sem akadt. — 1 millió korona — szólalt meg kétségbeesett hangon a végrehajtó. — Egymillió korona, vagy 80 pengő. Uraim, ajánlatot kérek.

— 81 pengő... — 84 pengő... — 94 pengő... — kedvetlenül folyik a licitálás. 100 pengőért veszi meg egy ruhakereskedő. A ruhatárt 350 pengőért, a kellekeket 16 pengőért, egy keményfa szekrényt 10 pengőért kelt el.

Azután autóbá utlétek és Asszonyi László lakására hajtottak. Ott szobás berendezés, a husz hold föld és két bácskai villa utolsó maradvá-

nyai. A lakás közepén könnyelábadt szemmel állt Asszonyi László. Az ügyvédek belátták, hogy nem lehet reális árat elérni. Most inkább vásárolni igyekeztek ügyfeleik kielégítésére. Marinka Vica és Koronkay Rózsi gázkövetelése fejében ebédlekedencet és más butoridarabokat vásárolt meg Kisfaludy ügyvéd. A többi hitelező is igyekezett pénzt biztosítani. Egy ügyvéd és egy ur között erős csata indult meg. Az ismeretlen ur mindenáron meg akarta tartani a három szoba berendezését. Az ügyvéd emelt, az ismeretlen ur nem tágtott. Végre is hozzákerültek a butorok. A kredencet, apróságokat elvitték, a három szoba butor ott maradt a lakásban. Egy ismeretlen, gazdag színészbarát visszavásárolta Asszonyi számára, ki egész vagyonát — 20 hold bácskai földet és két villát — veszítette el a Pécs közönségével folytatott kultúra-táborban.

Gyászrovat

Öz. SZATHMARI JÓZSEFNÉ Kiss Mária életének 73-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. — Temetése csütörtökön délután 3 óra kor lesz a Bethlen-utca 44. számú gyászházától a Nagytemplomban tartandó ima után a Péterfia-utcai temetőbe.

Olaszországi nászutján eltűnt egy dusgazdag fővárosi kereskedő és fiatal felesége

Budapestről jelentik: Kedden délelőtt 11 órakor, a főkapitányság eltűnési osztályán Masser Dezső dr ügyvéd szenzációs bejelentést tett. Az ügyvéd elmondotta, hogy egyik ügyfele, Kálmán Imre, dusgazdag kereskedő, fiatal feleségével, Lázár Irénnel február 6-án nászutra indult Olaszországba.

Néhány nappal elutazásuk után Szieliából jött távirat jelentette, hogy szerencsésen megérkeztek és a tervezett program szerint tovább folytatják útjukat Olaszországba. A táviratban megígérték, hogy napnap után értesíteni fogják szüleiket a nászut újabb etapjairól. Am az ígéret ellenére több távirat nem jött és amikor néhány nap után a szülők aggodalmukban távirati megkereséseket intéztek azoknak a városoknak a rendőrhatalóságaihoz, ahol a fiata-

loknak át kellett volna utazniok, továbbá a programba vett szállók tulajdonosaihoz, akkor mindenhonnan azt az értesítést kapták, hogy Kálmán Imre és a felesége sem a városban, sem az illető szállodákban nem fordult meg.

Tekintve, hogy rengeteg ákszert és hatalmas vagyont képviselő holmit vittek magukkal a fiatalok nászutasra, a szülőknek az az aggodalmuk, hogy Kálmán Imre és a felesége esetleg bűntény áldozatai lettek. Éppen ezért bízták meg ügyvédjüket, Masser Dezső dr-t, hogy a főkapitányságon tegye meg az eltűnéstől szóló bejelentést. Risztics Lázár dr rendőrtanácsos, az eltűnési osztály vezetője természetesen azonnal megindította a legszélesebbkörű nyomozást, hogy világot derítsen erre a rejtélyes eltűnésre.

Nyolc év után hazatért az elhurcolt fiu

Köztudomású, hogy a megszállások alatt a románok nemcsak anyagi értékeinkből fosztottak ki, de a mikor a megszállott Borsod kiürítését megkezdték, fényes ígéretekkel fűszerezett csábítással, vagy erőszakkal nem egy borsodi és miskolci fiatal fiut hurcoltak magukkal.

Az elhurcolt fiuk nagyrésze megszökött a románoktól, azonban legtöbbször fiatal koruk ellenére is besorozták a román hadseregbe. — Így hurcolták el 1919 szeptemberében özv. Csutorás Lajosné két fiát, a 10 éves Lajost és a 11 éves Sándort is a románok, akik közül Csutorás Sándor nyolc év után most került haza Miskolcra. Bátyját Bukarestbe vitték, ahol tüdőgyulladásban meghalt, ő pedig a román csapatokkal előbb Besztercére, — majd Brassóba került.

Mivel a fiatal fiuval nem tudtak mihez kezdeni, Csutorás Sándort zenészek képezték ki és nyolc évig fujjatták vele a klarinétot. — Még szép zenezetes román nevet is adtak neki és Csutorás Sándort Lupu Alexandernak nevezte el a román katonai vezetés. A fiatal fiu minden névrómanosítás és román katonádsi ellenére megunt a bojskerosok jó-karatát s levelet írt édesanyjának hogy hosszák haza.

Szele Béla brassói szerkesztő és Sándor József képviselő közbenjárására a románok el is bocsátották a most már 18 éves fiut, aki csütörtökön este állított be édesanyjának Urak-utca 92. számú házában levő lakására. Nem hiába ette a románok puliszkáját nyolc évig, mert még a cseh karmestert is megtanította hazája nyelvére. — Most, miután a románok megtanították klarinétozni, valamelyik zenekarban próbál szerencsét.

Jön az üstökös június 20-án

Junius legutolsó hetében a Pons Winneke-üstökös, Emanneliinek, a Vatikán csillagvizsgáló intézet igazgatójának megfigyelése szerint közeledni fog a földhöz. Junius hó 26-án a távolság a Föld és az üstökös között annak a távolságnak huszonhatodrésze lesz, amely különben közöttük fennáll. Egy üstökösnek — relative bár — ily nagy közelben való megfigyelése hallatlan érdekességének igérkezik, mert valószínűen nagyobb szabású csillaghalással fog együttjárni. Az üstökös, amely ma még nem mutatkozik, már izgalommal várják csillagászati körökben mindenfelé.

Nincsi elkerülhetetlennek tartja a magyarokkal való megértést

Páris, február 15. A Matin belgrádi munkatársa beszélgetést folytatott Nincsi, volt jugoszláv külügyminiszterrel, aki kijelentette, miszerint lehetségesnek véli egy gazdasági és politikai szerződés megkötését Magyarországgal.

— Meg vagyok győződve, — mondotta Nincsi, — hogy végül eljutunk oda, hogy megértessük magunkat a magyarokkal.

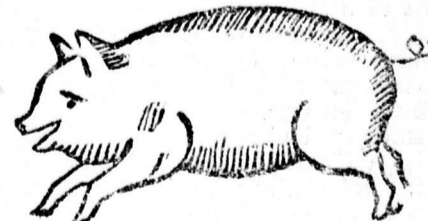
Nincsi még a következőket mondotta:

— Mussolini nemrégiben azt mondotta, hogy sokan azt hiszik, hogy a kis államok nagyrésznél el kell tenni egy század mulva. En azon a véleményem vagyok, hogy ha a kis államok közelednek egymáshoz, akkor bizonyára nem fognak eltűnni.

Miért kancsailtanak a nők

Az utóbbi időben mind gyakrabban tűnik fel a szemorvosoknak, hogy a nők között kancsalitási járvány van elharapózóban. Az orvos társaságok már több kongresszuson beszéltek meg ez a témát anélkül, hogy a problémának megoldását találták volna. Egy híres német szemésztanár most az egyik nagynémet orvosi élelapon a következő szellemes módon igyekszik magyarázatot adni a nők minél gyakoribb kancsalitásának:

— Az utóbbi években rendkívül divatba jöttek az apró kis puder tartók, amelyeken tükrök is van. A hölgyek szinte negyedóránként nézegetik arcukat az apró tükrökben s így szemüket egy közelített tárgyra kell koncentrálniok, ami igen megerőlteti a szemizmokat. A szemizmek elgyöngülése okozza azután a mindgyakoribb és gyakoribb kancsalitást.

Zsirosszoda

szappantozáshoz a legerősebb tokban, garantált minőségben, nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletben

Piac ucca 10. alatt Békavai szemben. Győződjön meg saját érdekében egy próbavételről.

Az édesanyja halála kergette öngyilkosságba Siket Andor miniszteri tanácsost

Debrecenben élnek rokonai

Tegnap számunkban hírt adtunk Siket Andor ny. miniszteri tanácsos tragikus öngyilkosságáról. Az első percben sejtelmük sem volt az embereknek az öngyilkosság okáról, most azonban már kezdenek kibontakozni azok a motívumok, melyek Siket Andor kezébe adták a mérgepoharat.

Az elhunyt pár évvel ezelőtt megismerkedett Dajkovich István belügyminiszteri tisztviselő, elvált feleségével: Gyérey Máriával. Szerelmem fejlődött ki közöttük és már az esküvőt is kitűzték, mikor Siket Andor édesanyja Debrecenben meghalt.

Az esküvőt a halálozás miatt február 16-ára halasztották el. A vőlegény azonban édesanyja halála óta buskomorsóba esett, amelyből nem hogy kigyógyult volna, de még inkább növekedett nála a lelki depresszió. Minden bizonnyal ez a buskomorsó kergette a halálba esküvője előtt három nappal a miniszteri tanácsost, aki már nem vágyott többé a boldogságra.

Siket Andort különben több rokonai szál fűzte Debrecenhez. Édesanyja: Siket Traján, ny. nagyváradi postaigazgató hosszabb ideig élt Debrecenben és itt is halt meg, pár hónappal ezelőtt. Nagybátyja: dr. Zakariás József, ny. ezredes orvos szintén Debrecenben él.

Az életunt tisztviselő a következő levelet hagyta hátra:

— Nevem Siket Andor, születtem 1887-ben, vallásom római katolikus, foglalkozásom nyug. belügyminiszteri tanácsos a magyar királyi belügyminiszteriumban. Öngyilkosságom oka életuntság.

A leghatározottabban kérem, hogy holttestemet boncolják fel és azután a lehető legegyszerűbb és legolcsóbb módon égessék el. Mellékeltlen küldöm az igazolványt a Grand Hotel 81-es safe-jéhez. Ebben a safe-ban vannak értéktárgyaim, aranyóráim, aranyláncom, pecsétgyűrűim és hatszáz sillingem. Kérem, hogy ebből a pénzből fedezték temetésem összes költségeit és az esetleg szükséges borralalókat. Kérem, hogy értesítsék rokonaimat, Pavlik Miklóst (Mária Terézia laktanya) és Zakariás József ezredes Debrecenben. Ha a cagyonomból valami megmaradna, akkor azt kérem nekik kiszolgáltatói. Még egyszer kérem, hogy temetésem a legegyszerűbb és legolcsóbb legyen.

Siket Andor debreceni rokonai nagy megdöbbenéssel fogadták az öngyilkosság híreit.

ESKÜVŐ ELŐTT TÖRTÉNT AZ ÖNGYILKOSSÁG.

Annál meglepőbb és megdöbbentőbb Siket Andor halálának híre mert holnaputánra, esütörtökre volt kitűzve az esküvője Gyérey Richárd földbirtokos leányával: Gyérey Maricával. Siket Andor jövedvényen, látszólag gond nélkül utazott el utolsó útjára Bécsbe azzal hogy már tegnap visszatér. Siket Andor helyett egy szűkszavú távirat érkezett Budapestre, amely halálát jelentette.

Budapesti munkatársunk felkereste a Kálmán-utca 19. számú házat, ahol Gyérey Richárd földbirtokos és Siket Andor lakott. Gyéreyék senkit sem fogadnak a házában, hogy a szerencsétlen menyasszony sírógörcsöt kapott, amikor Siket halála híre megérkezett és azóta betegesen fekszik.

Siket Andor elárvult lakásában fenn a harmadik emeleten, házvezetőnője zokogva mondja, hogy fogalma sincsen az öngyilkosság okairól.

Bécs, febr. 15. Bécsben sem tudják okát adni Siket Andor öngyilkosságának.

A Grand Hotelben, ahol megszállt és az öngyilkosságát elkövette, jól ismerték a szimpatikus, kellemes modoru urat és mindenkit megdöbbentett halála híre. Ma délben érkeztek ide Siket Andor rokonai, hogy intézkedjenek eltemetéséről. Információink szerint nem Bécsben temetik el az öngyilkos miniszteri osztálytanácsost, hanem Budapestre szállítják holttestét.

A MENYASSZONY ELSŐ FERJE.

Dajkovich István ügyvéd, Gyérey Mária volt férje, a tragikus végű belügyminiszteri tanácsos egyik legjobb barátja. — a következőket mondotta Siket Andor tragédiájáról:

— 1920-ban vettem el feleségül Gyérey Máriát, Gyérey Richard földbirtokos leányát. Négy éven keresztül a lehető legszebb és legboldogabb házasságot éltem, de azután valami közbejött, házasságunk harmóniája megbomlott és közös elhatározással megegyeztünk abban, hogy elválunk. A válás óta a lehető legjobb barátságban éltem feleségemmel és családjával. Hiszen két gyermekünk van és ez a két gyerek olyan erős kápos, amelyet nem lehet egyszerűen elszakítani. — Pár héttel ezelőtt tudomásomra jutott, hogy Gyérey Mária kezét megkérte Siket Andor belügyminiszteri nyugalmazott tanácsos. Siket nekem igen jó barátom volt, felőle igazán csak a legjobbakat mondhatom, tetőtől-talpig korrekt ember, a lehető legjobb barát. Általában vigkedélyű embernek ismerték és vezetés tetteinek indítókát nem tudom, hogy hol keressem. — Az eljegyzés híreinek csak örültem és én magam is a hír halatára gratuláltam Siketnek. Nem tudom, hogy mi lehet az oka annak, amely ezt a vidám, jókedélyű, szimpatikus embert a halálba kergette.

Dr. Iványi Béla kinevezése a szegedi egyetemre

Budapest február 15. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Iványi Béla, debreceni tudományegyetemi ny. r. tanárt, a szegedi tudományegyetemen megüresedett magyar alkotmány és jogtörténelmi tanszékre, egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezte ki.

Vendéglősi szakvizsgát tett egy volt főispán

Érdekes szakvizsgának volt színtere az elmúlt héten egy székesfehérvári étterem, ahol Nedetzky Jenő volt főispán igazolta szép sikerrel a vendéglős szakmában való jártságát, amelyet törvényszabta határidő alatt egy adonyszabóesi vendéglőben sajátított el. A bizottság tagjai a szakvizsga után aláírták a bizonyítványt, amely szerint a Budapesti Iparkamara által szabályszerűen szakvizsgára bocsátott jelölt a vizsgán eredményesen megfelelt.

Rálőtt a fellebbvalójára

Halálbüntetés helyett öt évi börtön

Budapestről jelentik: A dunakeszi táborkörletben mult év október havában nagy izgalmat keltett egy ingerül katoná meggondolatlan tette, amely egy szolgálattelvő őrmesternek madjnem a halálát okozta. Az eset főszereplője Sternát Hugó, akit egy alkalommal őrszemként szolgálatra rendeltek ki. Sternát azonban könnyelműen otthagya őrhelyét s a legénységi szobába ment, úgy hogy az inspekción őrmester csak hosszabb keresés után akadt rá. Természetesen erőlyesen rászólt Sternátra, hogy azonnal foglalja el újból őrhelyét, Sternát azonban feleselni kezdett fellebbvalójával s kihívó módon tiltakozott az ellen, hogy vele mint őrszemmel ilyen hangon beszéljenek.

A heves szóváltás után Sternát ismét posztjára ment, az őrmester pedig intézkedett, hogy egy másik katoná azonnal váltssa le őt. Miközben az új őrszemet felvezették, az őrmester alig ötven lépésnyire állt Sternáttól, akit az őrmester intézkedésére annyira elfogott az indulat, hogy lekapta válláról fegyverét és fellebbvalójára felé lött. Szerencsére a golyó mintegy másfél méter távolságban süvített el és senkit sem talált.

Sternát Hugót azonnal letartóztatták s az ügyével annak idején foglalkozó katonai törvényszék úgy találta, hogy hogy a vádlottat gyilkos szándék vezette tettében s ezért öt halálbüntetéssel sújtotta.

Sternát nem nyugodott meg az ítéletben s így került ügye a legfelsőbb honvédtörvényszék elé. E tárgyaláson Bauer Antal dr védő kifejtette azt, hogy Sternátnak nem volt szándékában lelőni az őrmestert s csak rendkívül felindult lelkiállapotában ragadtatta el magát. Rámufutott a vádlottnak az orvosszakértők által is megállapított de generált voltára és kérte a halálos ítélet megváltoztatását.

A legfelsőbb honvédtörvényszék meg is semmisítette az elsőfokú ítéletet s az enyhítő körülmények figyelembevételével Sternát Hugót függelemsértés büntette miatt öt évi súlyos börtönre ítélte el.

Lángoló vizoszlop tört fel a tengerből

Ujabb részletek a dalmát földrengésről

Hercegovinában és Montenegróban is nagy a kár

Dalmáciában és Montenegróban vasárnap nagy földrengés volt, a mely szerencsére nem olyan borzalmas, mint ahogy az első jelentésekéből hinni lehetett. Távolról sem olyan nagy a halottak és a sebesültek száma, mint az első rémületben mindenféle híresztelték, bár az anyagi kár igen nagy.

Raguzából táviratozzák, hogy az első földlökések hajnali 4 óra 40 perckor álmából verték fel a lakosságot, amely úgy, ahogy volt, felöltözés nélkül menekült a tengerpartra. Az emberek első ijedtükben esónakokra akartak szállni, de nem lehetett, mert a tenger hatalmas hullámokat vetett.

A földrengést tengeralatti erupció idézte elő. Sokan látták, hogy nem messze Raguzától emeletmagas vizoszlop szökött a levegőbe, a mely olyan fényes volt, mintha fényugár vagy lángyelve világította volna meg és utána hatalmas hullámok csaptak a szárazföldre.

A lakosság rémülete annál nagyobb volt, mert Raguzát a földrengés a XVII. században teljesen elpusztította a föld színéről. Magában a városban sem nagy a rombolás, csak a régi házak homlokzatának kődzisei hullottak le és egyes falak megrepedeztek. Emberekben nem esett kár.

A legnagyobb a pusztulás a jelentések szerint a Peljesac szigetén levő Ston városban. Ez a dalmáciai városka csupa rom. A régi templom tornya ledől és a házak legnagyobb része kártyavárként omlott össze. Itt állítólag öt embert temettek el a ledőlő házfalak.

A hercegovinai Mostárban aránylag nem nagy a kár, a lakosság azonban nem mer még ma sem visszatérni a házakba, mert tegnap délelőtt 9 órakor megismétlődött a földrengés. Még eleségért sem mernek hazamenni a mezőről, oly nagy a pánik.

A földrengés ugylátszik Montenegróban volt a legpusztítóbb.

Podgoricában 20 ház szakadt le, két templomból csak romhalmaz van és állítólag sok a halott és a sebesült. Egész falvak pusztultak el. A lakosság olyan vidékekre menekült, ahol síkság van, mert a hegyek oldalról nagy sziklatömegek zudulnak le.

Hercegovinába és Montenegróba nehéz lesz eleséget szállítani, miután a vasútvonalakat eltemette a hegyomlás. A mentő expedíciót tehát úgy készítették fel, hogy öszvérekre rakták a sátrakat és az eleséget.

40--50 halott,
200 ház összeomlott

Belgrad, febr. 15. (Avala.) A belgrádi földrengéstjelző állomás a hercegovinai és dalmáciai földrengéshez a következő magyarázatot fűzi: Az Adriai tenger mélyén kitört tengerengés nyugati irányból nyomást gyakorolt Hercegovinában három nagy kiterjedésű földrétegre. A rengés ezen a környéken elterülő számos tektonikus eszámplási helyen volt a legerősebb. A második rengés által okozott kár, valamint az áldozatok száma még nem ismeretes, minthogy a távbeszélő összeköttetés megszakadt. Az eddigi vizsgálat alapján azonban megállapítható, hogy a földrengésnek sok áldozata aligha van, mert a szerencsétlenség nagyon ritkán lakott vidéket sújtott. Eddig mindössze 40--50 halotról és sebesültről érkezett jelentés. — Mintegy 200 ház részben megrongálódott, részben elpusztult.

Tavaszi angol szöveg

különlegességek
megérkeztek
FELDHEIM IMRE posztóházába
KOSSUTH UCCA 6.

A magyar kultúra nagy hódítása Palesztinában

Madách Imre „Ember tragédiája” héber nyelvű fordítása kötelező olvasmány az iskolákban

Az ujonnan épülő zsidóországról előadást tart dr. Baltazár Dezső püspök és Székely Béla a magyarországi cionisták főtitkára

Az utóbbi évtized alatt, de különösen a háború befejezése óta mind gyakrabban megnyilvánul az érdekfűzés Palesztina iránt úgy az európai, mint az amerikai államokban. A kultúra és a politika kimagasló egyéniségei közül sokan személyesen jártak Palesztinában, hogy az ujonnan épülő „Zsidóország” kialakulását figyelemmel kísérhessék. Így a legutóbb egyik európai nagy államférfi, Macdonald volt angol miniszterelnök járt Palesztinában s tapasztalatairól feltűnést keltő könyvet írt.

A magyar cionista zsidóság egyik nagy tudású és ügybuzgó vezetője, Székely Béla a Magyar Zsidó Palesztina Egyesület főtitkára néhány hónap óta Magyarországon tartózkodik, hogy a nagy célt propagálja ismeretterjesztő előadások formájában. A kiváló tudású főtitkár tegnap Debrecenbe érkezett és a Kálvinista Templomegyesületben fog előadást tartani Palesztináról, amelyet mozgófényképpel kísért.

Magyar származású professzorok a palesztinai egyetemeken

A „Debreczeni” munkatársának alkalma volt beszélni Székely Béla főtitkárrel, aki a többek között a következő érdekes dolgokat mondta:

— Palesztina kulturális életében igen sok magyar tudós és író fejt ki jelentős munkát. Az egyetemeken öt magyar származású professzor kapott tanszéket. Ezek dr. Fodor mikrobiológus, dr. Guttmann, dr. Klein Samuel, dr. Lövy Emánuel, a magyar főrendiház tagja és a műegye telen Breuer professzor. Ezenkívül igen sok mérnök, akik között Debrecenből vándorolt ki. Palesztinában van olyan gyár, ahol csupa Magyarországból kivándorolt munkás dolgozik. Érdekes, hogy a feliratok, mint pl. Idegenek tilos a bemenet — magyar nyelven vannak feltüntetve. Az erdélyi zsidóság tagjai Kfar-Gideon néven alapítottak falut, ahol szintén a magyar nyelv hallható mindenkitől. A magyar irodalom nagyon ismert amelynek legjellegesebb fordítója az Ady-barát Avigdor Hameévi. Sok Ady-versen kívül ő fordította le Héberre Madách Ember tragédiáját, amely az iskolákban kötelező olvasmány. Hasonlóképpen közismert Petőfi: Szeptember végén c. verse. Arany János Toldi-ja, sok Jókai, Herczeg regények. Molnár Ferenc, Karinthy és Kosztolányi írásai. Jókai Mór „Új földesur”-át most közölte folytatásban egyik héber nyelvű napilap.

— A kolonizációs munka intenzíven a háború után indult meg. A hivatalos nyelv héber, azonban erdekes megemlíteni, hogy a legutóbbi összeírásakor a gyermekek 17 különféle nyelvű otthonból kerültek ki. A pedagógiának, a nyelvészetnek rendkívül nagy munkája van, hogy az állam nyelvét minden idegen nyelv hatásától megóvják, ezért a terminus technikusokat is a biblia szavaiból alkotják.

— A kivándoroltak között 80 %-a városi zsidó, akik odahaza mind szellemi munkások voltak.

Egyetemi és más főiskolai képzettségű „paraszt”

— Ezért állt elő az a helyzet, hogy a parasztlakó csaknem mind egyetemi vagy más főiskolai képzettséggel bírnak. Részben a megélhetés hajtja Palesztinába a zsidókat, azonban az is bizonyos, hogy amellyel ideális szempontok is közreműködnek, mert csak a megélhetést mások, pl. Amerikában még jobban megtalálták volna. A zsidó nemzeti öntudat fejlesztése, szociális szempontok értékes vonzereje Palesztinának, ahol a föld az, aki megdolgozza, odaadni nem szabad s bér munkást sem tarthat senki, mert akkor elveszi a földhöz való jogát.

— A legutóbbi négy év alatt 80 ezer embert telepítettek le Palesztinában és ez olyan nagy szám, hogy hozzá hasonló nem volt a világtörténelemben. Ezek az emberek 105 faluban és Tel-Aviv 40.000 lakosú városban laknak.

Az arab kérdést is sikerült kedvezően megoldani, amennyiben az arab munkásokat héber szakszervezetekbe tömörítették. Szükség volt erre nagyon, mert az előtt a legvadabb feudalizmus gyökeresedett; négyötödét a kezében tartotta az arab munkástömeget és olyan minimális bért fizettek nekik, hogy a legnyomorúságosabb helyzetben éltek. Ezek a nagyvállalkozók gyáraikban és más üzemükben 4-5 éves gyermekeket is alkalmaztak, hihetetlen ólós bért. Ezután az Európából és Amerikából beköltöző zsidó munkások természetesen normális igények mellett nem kaptak sehol munkát s ezért kellett a kolónia. Az arabok között kulturális szempontból rendkívül eredményeket értek el. Iskolákat nyitottak nekik és most a zsidók és arabok a legjobb viszonyban élnek egymással.

Gyermekfalu, gyermekbiróság, közbiztonság, senkisémp Palesztinában

A közbiztonság nagyon jó. Példa erre, hogy Tel-Avivben a fűrdőkabinokat soha sem zárják be — nincs is hozzá kulcs. Az is gyakran megtörténik, hogy az üzleteket délután nem zárják be ebéd idő alatt, amíg a gazda távol van, még sem történik az utóbbi esztendőben egyetlen lopás sem.

Van Palesztinában egy falu, amelyet Gyermekfalunak neveztek el. — Ennek a lakossága gyermekekből áll, akiknek szüleit néhány évvel ezelőtt meggyilkolták. A legidősebb közöttük 14 éves. Ezek a gyermekek maguk tartják fenn magukat. Földet művelnek, gazdálkodnak és produkciójuk versenyképes a felnőttekével. Külön gyermekbiróság van, amely itélkezik panaszuk ügyében. Az arab gyermekeket ők tanítják írni-olvasni. Életrevalóságukat s önállóságukat bizonyítja, hogy legutóbb egyik társukat, akiben zenei tehetségeket fedeztek fel, saját költségekben tanítták Münchenben.

Palesztinában legnagyobb gondot az anya- és gyermekvédelemre fordítanak. A gyermekek, iskolájuk elvégzése mellett két-három iparágat is kitanulnak. A gyermekhalandóság az egész világon ott a legkisebb. Kezdetben bizony sok kivándorolt pusztult a maláriától, a moesaras vidékek lecsapolási munkálatainál, ma már azonban a férhetetlen akarat és felmérhetetlen buzgalom a tudomány terén segítségére áll a földművelő tömegeknek, mert sikerült a maláriát kiküszöbölni és nagyon csekély az abból keletkező halálos eset.

Csak teljesen ép és egészséges emberek mehetnek az új országba

A sokszázezer munkatárssal dolgozó Kheren Chajemet az egész világon, minden nagyobb városban központi irodát állított fel s onnan intézik a szervezés és propaganda hatalmas munkáját. Meg kell még em-

lítenem — mondta Székely Béla — hogy mi senkit sem akarunk a kivándorlásra bírni, sőt csak maradni mindenki otthonában, ha megtalálja megélhetését és elhelyezkedését. Nem az a cél, hogy tömeget bevándoroltassunk, mert akkor lehetetlen volna a programot keresztülvinni. Bizonyítja azt, hogy mennyire az egyenletes felépítés a célunk, az, hogy nagyon megrostáljuk a kivándorolni szándékozókat. — Különösen egészségügyi szempontból. — Csak teljesen ép és egészséges embereket engedünk be. Fontos továbbá az illetők munkaképessége. Szellemi munkásokat nem engedhetünk be, a míg földművelő munkára való alkalmasságuk igazolva nincs, vagy pedig a héber nyelvben nem perferáltak. A pénteki előadásban dr. Baltazár Dezső püspök tart előadást Palesztináról s utána fogja az új zsidóországot mozgófénykép kíséretében ismertetni Székely Béla főtitkár, aki Debrecenben Schlesinger főrabbi vendége. (n.)

Biharmegye visszakapta az egyik Feszty-képet

A nagyváradi ősi vármegyeháza közgyűlési termét sok értékes, szép festmény díszítette. A románok a díszes képek nagy részét, amelyek a magyar történelem nagyjait örökítették meg, a lomtárba tették. — Így oda jutott a Zsolt eljegyzését ábrázoló gyönyörű Feszty-kép is. Biharmegye természetesen megtette a szükséges lépéseket történelmi vonatkozású és művészi érté-

kü képeinek visszaszerzésére. Több szép festmény már visszakerült a megye birtokába és most a sonka vármegye székházának termét ékesíti. Legutóbb a párisi döntőbíró-ság visszaitélte Fesztynek „Zsolt eljegyzése” című monumentális művét is. — Dr. Molnár Imre főjegyző Nagyváradra utazott, ahol a döntőbíró-ság ítélete értelmében intézkedik a kép hazaszállításáról.

„Most már meglehet írni az ujságba”

A debreceni törvényszék egy balmazújvárosi gazdálkodót felmentett az uzsora vádjá alól

Győri János balmazújvárosi jó módú gazdálkodó állt tegnap a debreceni büntető törvényszék előtt, öt rendbeli uzsorával és egy rendbeli sikkasztással vádolva.

A gazdálkodó buzafermesztől Kiseb-nagyobb mennyiséget kiadott kölcsön, meglehetősen magas kamattal. Tóth Andornak és Serenésik Endrének 10-10 mázsa búzát adott kölcsön és a kölcsön után 7 mázsa kamatot szedett, ami 70 percentnek felel meg, a 13 percentes, megengedett kamattól helyett. Katona Lajosnak és Győri Lajosnak pedig ötven percentes buzakamatra adott kölcsönt.

Sikkasztással azért volt vádolva, mert azt a zsákot, amiben Serenésik a kamatot megadta, magánál tartotta és nem adta vissza.

A tegnapi fő tárgyalást dr. Serly Jenő táblabíró, tanácselnök vezette. A vádat dr. Balogh István királyi ügyész képviselte. A vádlott azzal

védekezett, hogy ő hosszabb időre nyújtotta a kölcsönt és ezért szabta olyan magasra a kamatot.

Mikor a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, a vádlott odalépett az ujságírók padjához és megkérdezte:

— Hát aztán az én ügyemet is bele rakják az ujságba?

— Bizony bele!

Az öreg a fejét vakarta. Látszólag nem tetszett neki a dolog.

Az ügy azonban jól végződött. A törvényszék megállapította, hogy sem uzsora, sem sikkasztás nem fogrog fenn, így a vádlottat, mindkét vád alól felmentette.

Győri boldogan vette tudomásul az ítéletet s tisztelettel elkészönt a bíróságtól. De nem állhatta meg, hogy távoztában nagy büszkén odane szóljon az ujságíróknak:

— Most már meg lehet írni az ujságba!

Mint a fentiek mutatják, megirtuk.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, február 16.

BUDAPEST.

(555.6) 3: 9.30 és 12: Hírek, közgazdaság. 1.00: Időjárás és vízállásjelentés. 3.00: Hírek, közgazdaság. 4.00: Kálmán bácsi meséi. 5.00: Idő és vízállásjelentés. 5.15: Szimfonikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. 7.00: A m. kir. Operaház „Fanni” előadása. Utána cigányzene hangverseny a Hungária étterméből.

KÜLFÖLD.

4.15: Bécs 577 (1.5): Zene.
4.20: Milánó 315.8 (1.5): Kvintett

4.30: Berlin 484 (1.5): Mesedélután.
Hamburg 394.7 (10): Tánczene. Prága 450 (1): Hangverseny.

5.00: Berlin: Zenekari hangverseny.
5.10: Bécs: Mese.
5.15: Róma 449 (3): Jazzband.
6.00: Pozsony 300 (1.5): Hangverseny.

7.00: Bécs: Francia lecke.
7.30: Bécs: Angol lecke.
8.00: Bécs: Klurina Berta énekel.
8.15: Breslau: Vidám est. Köln 283 (1.5): Zenekari hangverseny. Prága: Vidám est.

9.00: Berlin: Régi zene.
9.10: Milánó: Wagner-est.
10.15: Breslau: Tánczene.
10.30: Berlin: Tánczene. Münster: Tánczene. Leipzig: Tánczene. Milánó: Jazzband.

Közérdekű levelek

Egy háztulajdonos az Ipartestület előjáróságának határozatáról

Az alábbi levelet kaptuk közlés céljából. Le is közöljük, annak hozzáadásával, hogy a benne foglalt állításokkal szemben ellenvéleménynek is erősen helye van.

B. lapja f. hó 13-i számában közölt cikkre való utalással a debreceni Ipartestület előjáróságának arra a határozatára van egy pár megjegyzésem, — melyben tiltakozik és felír a Kamarával együtt a miniszteriumhoz, hogy az üzleteket még ne szabadítsák fel, mert a háztulajdonosok magas bért kérnek. Nem veszik figyelembe, hogy a kormány ezt szemmel tartja és a tulajdonosok bért követelőkkel elfog bántani. — Nem vették soha és most sem veszik figyelembe, hogy némelyik üzlet vagy lakásbérlet az üzlet vagy lakás valahányadrészeért már évek óta több lakásbért szed, mint fizet az egész üzletért, vagy lakásért. De figyelmen kívül hagyja azt is, hogy a bérlet urak már hányan meg hányan szereztek magántulajdonra a lelépési összegekből. Én a tekintetűl előjáróságának ezt a fenti nézetét tiszteletben tartom, de ilyen határozatokkal nem halad előbbre szerintem az iparos, sem a kereskedő osztály. I-szor is tagadom, hogy már most sem volna elég lakás és üzlet. Tessék elolvasni a hirdetéseket, hogy mennyi és mennyi van, de megakarja a lakás-keresőket, azt a szerencsétlen ifjú párt, vagy akárkit a benne lakó fizetett. Jóllehet, sok esetben már arra a lakásra szüksége sincs, de mindég jó egy pár, vagy még 10—15 millió lelépési díj. A kezdő ifjú ember savanyu szemmel nézi, hogy lakása sikerült, de megvan koppaszva, némelyik sütye is a magas lelépési díj által. De meg éppen a felszabadítás lenne a sarkalatos kiinduló pontja a békebeli életnek. Hány házat ellepelt már a féreg, mennyi ledőléssel fenyeget, mennyi munkásnak adna dolgot ezek helyrehozatala, de ezt az Ipartestület előjárósága nem veszi figyelembe. Éppen most sajog, — hogy mennyi a kontár. Hát nem hiszik önök, hogy éppen ezért szaporodik a kontárak száma, amikor mindég csak a lakás és üzlet megkötöttsége mellett agítanak. Hiszen az a szerencsétlen ember, ha megtanulta iparát, nem halhat éhen és dolgozik, de ez a dolog káros ugy az iparra, mint a községre. Hát nem jobb lenne az egészséges helyzet, hisz önök követelték régebben az egyenlő jogot, hát így értelmesebb önök az egyenlő jogot, hogy a bérlet adhatják, amit potoni áron bir, — ötszörös áron a másik társának, mert az Isten kegyelméből kapott túlmagas albérletet van ez a főbérletnek, hogy mindenre, csak nem tatarozásra vagy építésre használja fel. Hígyjék el uraim — ellenesetben évekkal ezelőtt csak feltételeken kérték volna a lakás felszabadítást, már évekkal ezelőtt lett volna munka és lakás, még felesleges is! Nem kéne a tek. Ipartestületnek, hogy testületileg keresse fel a kormányt és a polgármester urat, hogy tüntesse meg a munkanélküliséget, — amit itt a saját határozatokkal nagyban elősegítnek. Vagy nem volt még elég 12 évig guzba kötni a magántulajdonjogot?

Erdey Pál, háztulajdonos.

Szenzáció
uridivat különlegességek legolcsóbban Frank Edéné!

A napokban helyezik üzembe ünnepélyes keretek között Hajduszoboszló villanytelepét

Az áramenergiát a földgáz szolgáltatja

A fejlődésnek és haladásnak igen szép ünnepét ülik meg a közel napokban Hajduszoboszlón, amikor is üzembe helyezik a villanytelepet.

A dróthálózat és a telep felszerelését már befejezte a budapesti Bene és Weisz cég, a közigazgatási bejárást pedig tegnap eszközölte Nábárczy vii. főjegyző vezetése mellett Szoboszló városi tanácsa, amikor is mindent rendben talált.

A szoboszlói villanytelepnek az az érdekessége, hogy a csodaforrás gázenergiája fejleszti az áramot olyan nagy mértékben, hogy ez a telep fogja ellátni Kaba, Nádudvar, Szobát és Tetétlen áramszükségletét is.

Február 13-án járt le Szoboszló város pályázata a villanytelep igazgatói állására. Tizenhét pályázat ér-

kezett be, melyek felett a telepnek üzembehelyezése után fog dönteni a városi tanács. Legnagyobb esélyeik vannak a megválasztásra Veress Béla és Závolyi Béla mérnököknek. Veress Béla a Bene és Weisz cég mérnöke, amely cég tudvalevőleg a telep felszerelését végezte. Závolyi Béla pedig 10 éven keresztül volt Szoboszló város főmérnöke. Pályázta még az igazgatói állásra — többek között — Ambrózy Béla, Sötter Viktor, Kirchner Lajos és Kenessey Elemér mérnökök is.

A villanytelep ünnepélyes üzembehelyezésének végeles határidejét még nem állapították meg, de az ünnepség talán még ezen a héten fog végbemenni, díszes keretek között, a város polgárságának részvételével.

Fent kell tartani a Debreceni Kereskedelmi Betegségélyző Pénztárt

Teljesen indokolt a fentiartása

Lapunk vasárnapi számában foglalkoztunk a Debreceni Kereskedelmi Betegségélyző Pénztár megszűni feloldásával, most folytatásaképpen rámutatunk arra, hogy ennek a pénztárnak hatáskörét fejleszteni, ezáltal elősegíteni kell, hogy áldásos működését a tagok megalapítására folytathassa.

A debreceni Kereskedelmi Betegségélyző Pénztárt, mint kereskedelmi kórodát a debreceni kereskedő társulat 1856-ban alakította mely kezdetben 10 ágyas kórházzal rendelkezett, amellől a tagok gyógykezelését is szolgálta. Ezen kórodának megalapítása régi időre nyúlik vissza, amikor még Magyarországon a munkásbiztosítás egyáltalában sehol sem volt rendezve, de debrecen kereskedelmi társulata felismerte a kor követelményét és meghozta az áldozatot hogy a kereskedelmi alkalmazottak és azok családtagjai ingyenes gyógykezelést megvalósítsa.

Ezen intézet későbbben Kereskedelmi Betegségélyző Pénztárrá alakult át a kereskedő társulat felügyelői alatt, majd az 1907. évi XIX. tc. alapján az országos munkásbiztosító pénztár helyi szerve lett. Ugy önállósága idején, alapszabályai, mint az országos munkásbiztosító pénztárnak helyi szerve 1907. évi XIX. tc. alapján áldásosan teljesítette feladatát és tagjainak legnagyobb megalapítását váltotta ki.

A debreceni Kereskedelmi Betegségélyző Pénztár állandó taglétszáma 1800 körül mozog és ezen taglétszám mellett is felszűnő tudja magát tartani, sőt évente, amiut a törvényjavaslatból is kitűnik, — mindig felesleggel zárt.

Nem tudjuk elképzelni, midőn a pénztár állítólagos esetleges taglétszáma mellett ilyen eredményesen és közmegelegedéssel működik, — hogy miért ne lehetne ezen pénztárnak működését kiterjeszteni.

Jelenleg, midőn Debrecen város kereskedelmi alkalmazottai, magán tisztviselők, ügynökök, tanulók és ehhez hasonló foglalkozásu egyének két pénztárnál is bejelenthetik magukat biztosítás végett, mégis 1800 a taglétszám, akkor ha törvényhozásilag el lenne rendelve, hogy ezen egyéneknek a bejelentése csak a kereskedelmi betegsegélyző pénztárnál történhetik, véleményünk szerint Debrecen városa maga adna 4000—5000 tagot.

Ha csak Szabolcs, Szatmár, Hajdu, Békés, Bereg és Bihar vármegye kereskedelmi alkalmazottai tartoznának a Kereskedelmi Betegségélyző Pénztárhoz, legalább is 18—20.000 tagja lenne. Ilyen taglétszám mellett, mely vetélkedne a budapesti Ferenc József Kereskedelmi Betegségélyző Pénztár taglétszámával és amely számtalan magyarországi kerületi munkásbiztosító pénztár taglétszámát felül haladná, a mai kor minden igényének megfelelően tudna a pénztár berendezkedni és hivatását betölteni.

Ezen körülmény megérleli az összes érdekeltekben azt, hogy igenis a debreceni Kereskedelmi Betegségélyző Pénztárt nem lehet felosztatni, hanem fejleszteni és működési körét az egész Tiszántultra ki kell terjeszteni.

Felvetődik az a kérdés, hogy ezen működési kör kiterjesztése az illetékes kerületi Munkásbiztosító pénztárak működését nem-e sérti?

Szerintünk a kerületi munkásbiztosító pénztárak működésére nem lehet sérelmes ezen kiterjesztés, ennek legjobb bizonyítéka a mostani helyzet, amikor Debrecenben mindkét pénztár működik. Ami pedig a taglétszám esökkenését illeti, szintén nem lehet sérelmes minthogy minden egyes kerületi pénztárra átlag 2—3000 ember esik, ami a pénztárak taglétszámában nem okoz nagy eltolódást.

Nagyon szépek az új debreceni díszpolgárok oklevelei

A hétfői tanácsülésen mutatta be Toroczky Oswald, a debreceni Művész ház igazgatója Rákosi Jenő, Hubay Jenő, Vecsey Ferenc, Dohnányi Ernő és Herczeg Ferenc díszpolgári oklevelét, amelyek a legnagyobb tetszést aratták.

Az okleveleket, amelyek a grafikai iparművészet valóságos remekei, a művész különböző kompozícióval és technikával készítette el, amelyek az ő tudásának és művészetének sokszerűségét bizonyítják.

A Dohnányi oklevél régi kodextípusban készült. Tüzes vörös, kék és zöld színeket ágyazott a művész aranyalapha. A szövegrés is ennek a stílusnak felel meg.

Nagyon szép a Vecsey oklevele, a legaprólékosabban kidolgozott művelemekkel, szép magyaros karakterével. Vecsey oklevele kifejezésre juttatja, — hogy az árvízkarosultak javára országos hangverseny körutat tett, amennyiben az oklevél alján a hegedűművésztől jobbra és balra töviskoszoru indul ki, amelynek folytatása virágos díszítménnyé változik.

Herczeg Ferenc oklevele áttört arany munka. Nagyon szépen fonott körzetben 32 tiszta magyar stílusú esokorral, melyek mindegyike más-más.

A Hubay oklevele szintén magyaros ízü. Friss, eleven színek és nagy fantáziával összeállított magyaros művelemek díszítik. Nagyon szép a szövegrés és az iniciáte díszítése is.

Rákosi oklevele barátságos, szép színhatásával a legkellemesebb benyomást teszi a szemlélőre. Itt is plasztikus aranyozást alkalmaz a művész. Az iniciáte — amely egy alföldi tájkép, gólyákkal és Debrecen város távoli látképével, — gyönyörűen egészítik ki az oklevél kompozícióját.

Általában mind az öt oklevél megragadja a szemlélőt és meggyőzi arról, hogy nem mindennapi művész munkájával áll szembe, hanem olyan alkotásokkal, amelyeket egy minden ízében grafikai és iparművészeti tehetséggel bíró művész készített.

Az okleveleket két napra kiállították a Bosznay-cég kirakatába, ahol a közönség azokat megtekintheti.

Az oklevél tokokat Nagy Ferenc készítette, művészi módon.

A nagyállói csodarabbi betörői a tábla előtt

Körülbelül két évvel ezelőtt vakmerő betörés történt a nagyállói csoda-rabbi bázisban. Éjjel után álarcos rablók törtek be a lakásba, revolverrel fenyegették meg a rabbit és családját, majd alkulesal felnyitották a családi kincsek tartalmzó ládát és onnan kb. 20 millió értékű ruhaneműt, ékszereket és készpénzt raboltak el. A rablót holmik a rabbi leányának hozományát képezték.

A betörők hamarosan kézrekerültek. A nyiregyházi törvényszék ítélkezett első sorban felettük és Margittai Lászlót 2 és fél, Farkas Andort pedig 3 évi fegyházra ítélte. A harmadik betörő: Teiszler Hermann megszökött és most ország-szerte körözik.

A debreceni ítélőtábla tegnap döntést hozott az érdekes ügyet. A főtárgyalást dr. Várady Sándor tanácselnök vezette, a vádat dr. Vattay József főügyész helyettes, a vádlottak védelmét dr. Nagy János és dr. Bruck Hugó ügyvédek képviselték. Az iratok ismertetése és a perbeszéd elhangzása után a bíróság a törvényszék ítéletét teljes egészében helybenhagyta. Az ítéletben a felek most már megnyugodtak, így az jogerőre emelkedett.

Állandóan frissen csapolt dupla márciusi részvény sör és kitűnő zóna reggeli

ujonnan megnyílt kényelmesen berendezett földszinti éttermében k a p a t ó,

Dlősi, Plac ucca 42. Pannonia étterem

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Csokonat színház műsora:

Szerda délután: *Hajtóvadászat*. Ifjúsági előadás. Timár, Antók, Fenyvesi, Szilágyi Marcsa, Tamás, Szabó Gyula, Szigeti.

Szerda este félnyolcor: *Enyingi Török Bálint*. Szathmáry Zoltán pályadíjas történelmi színműve. Új betanulással, először. C) bérlet.

Csütörtök délután háromkor: *Hajtóvadászat*. Ifjúsági előadás. Csütörtök este, D) bérlet: *Enyingi Török Bálint*.

Péntek, A) bérlet: *Enyingi Török Bálint*.

Szombat, félnyolcor, B) bérlet: *Enyingi Török Bálint*.

Ma este kerül színre az Enyingi Török Bálint színmű

Ma este kerül színre Szathmáry Zoltán pályadíjnyertes darabja, melyet a szerző egészen átdolgozott s a színtársulat új betanulással mutat be.

A darab két felvonása Debrecenben játszik s Enyingi Török Bálint tragikus szerelmi történetét öleli fel Debrecen akkoriiban egyetlen nemes asszonnyal, öv. Kardosnéval.

Az akkori kor hazafias törekvései, királyválasztó és vallásfelekezeti villongásai, nyomoruságos megélhetési viszonyok, török, német megszállása az országnak, egészen hasonlatos a mai kor viszonyaihoz.

A darabban a primadonnákon kívül a színtársulat összes tagjai szerepelnek.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE

IFJUSÁGI ELŐADÁSOK:

Ma, szerdán délután, és holnap, csütörtök délután:

Timár Ha és Szilágyi Marcsa, Fenyvesi, Antók, Tamás és Szigeti fellépésével:

Hajtóvadászat

Ma este C) bérletben, új betanulással, először:

Enyingi Török Bálint

Szathmáry Zoltán pályadíjnyertes, történelmi színműve. Debrecen múltjából.

Főszereplők:

Halasi Mariska, Thuróczy Gyula, Balázs Mária, Dolgos Ida, László Gyula, Rajz Ferenc, Nádasi József, Tamás Benő, Szabó Gyula, Fenyvesi, Szigeti Jenő. Szathmáry Zoltán színjátéka a mohácsi vész utáni időkben játszódik, amely korszak sokban hasonlít a maihoz és így a mai kor emberei együtt tudnak érezni annak hazafias küzdelmeivel, politikai, társadalmi és vallásfelekezeti villongásával. A gyönyörűen felépített darab, melynek körülbelül a fele Debrecenben játszódik le, elsőrendű szereposztásban kerül előadásra és igazán sikerre tarthat számot.

Szerda febr. 16

Csütörtök febr. 17.

Enyingi Török Bálint

Szathmáry Zoltán pályadíjas színműve

Péntek febr. 18

Szombat febr. 19.

Legközelebbi operett-prémier:

Asszonykám

Ma, szerdán C) bérletben: ENYINGI TÖRÖK BÁLINT

Csütörtökön D) bérletben: ENYINGI TÖRÖK BÁLINT

Pénteken A) bérletben: ENYINGI TÖRÖK BÁLINT

Szombaton B) bérletben: ENYINGI TÖRÖK BÁLINT

Vasárnap délután: Az erdészleány

Kardoss Géza fellépésével. Kolbay, Szilágyi Marcsa.

Szenczy Mária, Halasiné, Antók, Szigeti Jenő. *Jegyelővét.*

A mozgószínházak műsora:

VIGSZÍNHÁZ: Hugó Viktor világhírű regénye: Notredamei toronyőr, az ezer arcú Lon Chaneyel.

APOLLO: Lillian Gisch és John Gilberttel, a Bohémek, Henry Murger regénye nyomán.

Péntektől Vigszínházban: Strogoff Mihály. Apollóban: Gigoló. Jegyelővét: Csütörtöktől délelőtt 11 től.

METEORBAN: csütörtökön: „A sötétség leánya”. Nagy kalandor történet 8 felvonásban. Főszerepben: Colleen More!

Előadások 6 és 8 órakor.

Dr. Hubay Jenő ünnep Debrecenben

A díszpolgári oklevél átadása

Dr. Hubay Jenő, a magyar zeneélet vezére, újból kezébe veszi varázsos szavuu hegedűjét, hogy a magyar kultúrának új erőforrásokat nyisson. Az ország tíz városában tart hangversenyt dr. Hubay Jenő s a hangversenyek egész bevételét kulturális célokra adja fejedelmi gesztussal: kisebb részét a Liszt Ferenc alapnak, nagyobb részét az illető város zenei intézményeinek, legjobb belátása szerint.

A vidéki városok egymásután közölték a Mesterrel, hogy 10—50 millió korona bevételt biztosítanak a nemes célra Debrecenben is bizonyos, hogy legkevesebb 50 millió korona bruttó bevételre lesz a Hubay-estnek.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán a városi, polgári és katonai hatóságok fejeit, a Zenekedvelők Köre vezetőit magához kéréste s tegnap délben megtárgyalta velük a Hubay Jenő ünnep programját. A bizottság egyhangúlag elfogadta előterjesztését, mely szerint az állomáson küldöttség fogadja Hubay Jenőt, a városi dalárda hazafias éneket ad elő, Márk Endre, a Kör elnöke tart üdvözlő beszédet, a városi fogadtatás hozza be Hubay Jenőt a Bikában lévő lakosztályhoz. A március 12-én este 8 órakor tartandó hangverseny előtt dr. Hegedüs Lóránt ny. pénzügyminiszter, a TEBE elnöke, mint a Petőfi és Kis-

faludy Társaságok tagja fog a magyar lélekről és a magyar zenéről s Hubay Jenő jelentőségéről szabadelőadást tartani.

Az előadás után, dr. Magoss György polgármester, Debrecen sz. kir. város közönsége nevében üdvözlö a nagy művészt és átnyújtja a díszpolgári oklevélet, mely Foroczkai Osvaid művészi munkája.

Hubay Jenő tartja meg ezután hangversenyét, melyen a zongorakíséret: Kósa György, a zeneművészeti Főiskola tanára látja el.

A bizottság újra megalakult s erőteljes propagandát fog kifejteni, hogy az összes vidéki városok között Debrecenben legyen a Hubay-estnek legnagyobb arkölesi és anyagi eredménye.

A hangverseny iránt a hajdumegyei városokban is nagy az érdeklődés. — A bizottság tagjai mindjárt előjegyzették helyeiket, volt aki 2—3 páholyt is lefoglalt. Bizonyos, hogy a hangversenynek oly művészi és társadalmi sikere lesz, mely a Vecsey estét is felülmúlja. A hó végéig beérkezett előjegyzések alapján jegyeket és műsort a Zenekedvelők Köre kivételesen megküldi a jelentkezőknek. Előjegyzéseket elfogad a városi zeneiskola és a Méliusz könyvkereskedés.

Erdekes üzletcserék a Kossuth uccán

A Gyürky cég elköltözik évtizedes helyéről

Az üzletberek felszabadítása, amint az előrelátható volt, több üzlet megszüntetésére és igen sok üzletcserére fog alkalmat adni Debrecenben.

Most négy nagyobb debreceni üzlet cserél gazdát, illetve helyet, köztük egy igen régi cég, az évtizedes Gyürky-féle, Kossuth utcai papírkereskedés.

Még két évvel ezelőtt vásárolta meg Horváth Gábor hentesmester a Kossuth utca 13. szám alatti házat, ahol nemrég nagy hentesáruházat rendezett be. Most, hogy felszabadultak az üzletberek, Horváth Gábor a Csapó utca 10. szám alatti hentesüzletét áthelyezi Kossuth utcai házába, ahol nemesak üzlethelyiséget, hanem büffét is rendez be.

De ez csak úgy volt elérhető, hogy felmondott Gyürky Sándor papírkereskedőnek, aki 25 évig volt ezen a helyen.

Igen érdekes dolgokat mondott el nekünk Gyürky Sándor, a család történetéből. A Gyürky család Magyarország legrégebbi, ma is létező papírkereskedő dinasztiája.

Gyürky Sándor édesapja szintén papírkereskedő volt Debrecenben

már az 1848—49-es szabadságharc előtt. A nemzeti ellenállás idején Gyürky Sándor édesapja mint honv. főhadnagy szolgált. — Világos után visszajött Debrecenbe, hogy tovább vezesse üzletét.

A ma élő Gyürky Sándornak 42 éve van papírkereskedése Debrecenben: ő rendezte be a napokban tüzkárt szenvedett Mihályi-féle papírkereskedést, onnan ment át a Csanak-házba, majd 1902-ben a mostani helyre.

Elérzékenyülten mondta el Gyürky Sándor, hogy két év előtt, a magyar papírkereskedők országos kongresszusán, mint a legrégebbi magyar papírkereskedő család tagját fogadták. A Gyürky család még arról is nevezetes, hogy az egyik Gyürky ösnek volt a legelső papírgyára a Gömör megyei Nagypáloson.

A Gyürky cég mostani helyéről május 1-én a Dankó-féle temetkezési intézet helyiségébe költözik, melynek tulajdonosa, Ekly József, — a most felosztott Erber és Fleischman cég Kossuth utcai helyiségét bérelte ki, hogy ide helyezze át még ebben a hónapban temetkezési intézetét.

A Kossuth Dalkör dalestélye

Bemutatják azokat az énekszámokat, melyekkel Bösörményben győzelmet arattak

Nagy feltűnést keltett az Össze! Hajdubösörményben rendezett kerületi dalosversenyen a debreceni Kossuth-dalkör előretörése. A kör Debrecen város tiszteletdíját, egy pompás ezüst-serleget hozta el, ez volt egyébként az első díj.

Bizonyosan mindenki, aki a magyar dalt szereti, örömmel veszi tudomásul, hogy a győztes dalosok február 20-án este 8 órakor a Városi Zenede dísztermében dalestélyt rendeznek és ennek keretében előadják ugyanazokat a dalokat is, amelyekkel Bösörményben győzelmet arattak.

Ezzel egyrészt köszönetét kívánja kifejezésre juttatni a Kossuth-dalkör Debrecen városa iránt a remek tiszteletdíjért, másrészt módot akar nyújtani a debreceni műpártoló közönség egy részének, a mely nem tudott Bösörménybe kitutazni, hogy a díjnyertes darabokat meghallgathassa. A vasárnap esti hangversenyen szintén Szigethy Gyula lesz a karmester, aki a bösörményi dalversenyen fényes győzelemre vitte a Kossuth dalkört.

Belépő-díj az estélyre nincs, éppen ezért az emlék-dalversenyre felhívjuk a közönség figyelmét.

Felhívás a II-ik méhészeti kerület méhészeihez, az 1926. évi általános kereseti adó bevallása tárgyában

Méhésztársak! Tudomás és mihez-tartás végett felhívom a méhészettel foglalkozók figyelmét, miszerint méhészete után adóbevallást az 1926-ik évi méhészeti jövedelméről, folyó évi február hó végéig mindenkinek tennie kell. (Kivéve, aki a méhészetet mező- vagy erdőgazdasággal kapcsolatosan folytatja).

Az általános kereseti adó a méhészet tiszta jövedelmének 5 százaléka. A tiszta jövedelmet úgy számíthatjuk ki, hogy a méhészetből befolyó 1926. évi nyers bevételből az ugyanaz évi összes kiadásokat levonjuk.

Amikor tehát adóbevallást teszünk — a nem üzemképes családok levonásával — valljuk be az összes méhészes családok számát. Ezek 1926. évi méhészetéből a méhek tavaszi etetéséhez szükséges méz mennyiségét, mint tartalékot levonjuk, a többi a méz nagybani folyó árán (10.000—11.000 koronával) felértékeljük s a kijövő összegből levonunk minden múlt évi kiadást (új kaptár, műlóp, madorlás, méhészeti eszköz költségeit). A fennmaradó összeg 5 százaléka lesz a fizetendő kereseti adó.

Megjegyezni kívánom, hogy mindenki a saját érdekében cselekszik, ha kereseti adóbevallását idejében adja be, mert aki elkésve adja be, annak 25 százalékkal, aki pedig a hatóság felszólítására adja csak be, 50 százalékkal fog kellenni több adót fizetnie.

Tihanyi István, a m. kir. II. ker. méh. felügyelője.

Jóminőségű
butorok
olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
Weinstock Henriknél
Miklós-u. 2. Apolló-butortüzet

A NAP HIREI

„Tavasz a télben“

Március 1-én lesz a Dóczy-bál

A debreceni ref. leánynevelő intézet volt Iskolatársi Szövetsége 1927. évi március 1-én, kedden, az Arany Bika szálló dísztermében, az iskola építési alapja javára — mulatságot rendez. Ennek első része, a kicsinyek játéka és táncá délután 4 órától 8 óráig tart; a nagyok tánemulatsága este 9 órakor kezdődik. Belépő-jegy, mely a mulatság mindkét részére érvényes, személyenként 3.50 pengő, — csak délutánra 2 pengő, csak estére 3 pengő, tanuló- és táncos-jegy 1 pengő. Pályajegy délutánra négy személyre 20 pengő, hat személyre 22 pengő; pályajegy estére négy személyre 24 pengő, hat személyre 26 pengő. Jegyek ára vigalmi adóval együtt értendő. — Jegyek a Méliusz könyvkereskedésben, valamint délután és este a pénztárnál válthatók. Hölgyek mind a két mulatságon egyszerű, arak sötét utcai ruhában jelennek meg.

A bál fővédnökei: dr. Baltazár Dezső, dr. Hadházi Zsigmond, dr. Dóczy Imre, Nagy József, gróf Dégenfeld József, dr. Magoss György, Ady Lajos, gróf Tisza Lajos, Szele György. A hábfizottság tagjai: Szele György, dr. Özvagy Kardoss Géza, dr. Vekerdy Béláné, Konez Aurélné, Papp Ferenc dr. Vásári Kata, dr. Juhász Nagy Sándor. A vigalmi bizottság elnökei: dr. Balogh Sándor, dr. Baczony Sándor, dr. Hadházi Béla, dr. Horváth Bálint, dr. Kardoss Endre, Vásári Tibor.

— **Evangélikus bibliára** lesz t. hó 16-án, szerdán délután 6 órakor a Miklós ucai ev. egyház épületében. Tartja Farkas Győző lelkész.

— **Vallásos estély a Nyilastelepen.** A nyilastelepi Nép körben ma este 6 órakor vallásos estély lesz, melyen közreműködnek Uray Sándor ref. lelkész, biblia magyarázóval és dr. János Gyula orvos, egyetemi tanárság, ki a tifusz elleni védekezésről tart közérdekű előadást. Felhívjuk erre ottani olvasóink szíves figyelmét.

— **Legszébbek a Kalapüzem selyem és bársony kalap újdonságai Piac-utca 9.**

— **Elefánthy Sándor** fog előadást tartani az Iparoskör kultur-délutánján. Tegnap számunkban jeleztük, hogy a Debreceni Iparoskör e hó 20-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel kultur-délutánt rendez. Ezen híradásunkat most azzal egészítjük ki, hogy az előadáson Elefánthy Sándor fogja előadni az előadói tisztet, aki egy aktuális problémáról fog beszélni. Részletes műsört legközelebbi számunkban hozzuk.

— **Leventék bucsuztatása Derecskén.** A leventeköteles kort betöltött leventéket vasárnap ünnepiesen bucsuztatják el Derecskén. Az ünnepség után bál lesz a kaszinó helyiségeiben.

— **Előadás Palesztináról.** Székely Béla, a Palesztina rekonstrukciójára alakult misszió társulat titkára pénteken délután 6 órakor a Kollegium dísztermében vetített képes előadást fog tartani. Palesztinának kiváló ismerője igen érdekesen fog reávilágítani előadásában erre a nagy missziói mozgalomra, melyet az egész Németország protestánsai teljes erővel támogatnak. Ez alkalommal bevezető beszédet dr. Baltazár Dezső püspök, templomgyesületi elnök fog mondani. Belépődíj nincsen. Az érdeklődőket ezúton is meghívja a vezetőség.

Kályhasalaktól gyuladt ki Mihály Sámuel papírüzlete

A kár kétezer pengőt is meghalad

Tegnap számunkban részletesen megírtuk, hogy este 9 órakor Mihály Sámuel Piac utca 30. szám alatti papírkereskedésében tűz keletkezett és egy könyves polcot teljesen elégetett. A tüzet szerencsére hamar észre vették s így a gyorsan kivonult tűzoltóság továbbterjedését megakadályozta és elfojtotta.

A tüzeset ügyében tegnap délelőtt a hatóságok vizsgálatot tartottak és megállapították, hogy a tűz a kály-

hasalakban levő izzó parázstól támadt. Az üzlet egyik alkalmazottja zárás előtt a kályhából kiszedett szalaktól egy faláda rakta. A salakban még voltak tüzező darabok, a melyektől a faláda tüzet fogott. S minthogy a ládát az üzlet jobb sarkában levő könyv- és papírállvány elé tette az alkalmazott, a közelben levő papírnemű lámpa lobbant és felgyújtotta az állványt is. A tűz több, mint 2000 pengő kárt okozott.

— **A Szent László Dalegyelet február hó 20-án, vasárnap este 9 órai kezdettel a Katolikus Otthonban házi estélyt rendez.**

— **Társas összejövetel.** A debreceni Székely Társaság elnöksége ez uton értesíti igen tisztelt tagjait, hogy új helyiségében a Székely Otthonban (Lorántffy uca 44. szám) állandóan minden csütörtökön délután 5 órától kezdődőleg társas összejöveteleket tart, amelyekre igen tisztelt tagjait ezennel meghívja.

— **Ha rosszul lát, mie öbb keresse fel Nagy látzerészt, Piac-utca 30. főposta mellett. Javítások szakszertűen készítenek.**

— **A Mária-Társulat** február hó 19-én, szombaton este 8 órai kezdettel a Kath. Otthon helyiségében táncos estélyt rendez. Belépti díj nincsen, a tea és ruhátár 1 P 60 fillér.

— **Meghívó.** A magyarországi keresztény leányegyesületek által Debrecenben tartandó nyári konferenciát előkészítő bizottság tagjai ma délután 4 órakor tartanak gyűlést a református egyház tanács-termében, melyre ezúton is meghívja a tagokat a vezetőség.

— **Egy debreceni fodrász segéd el készítette a miniszterelnök relifjét.** Bata János fodrászsegédet különös szobrászművészeti tehetséggel áldotta meg az Isten. Minden szobrászati előtanulás nélkül olyan szép és sikerült szobrokat és relifeket farag, melyek igazán érdemeket a figyelemre. Bata János legutóbb, amikor Bethlen István miniszterelnök Debrecenben járt, alaposan szemügyre vette jellegzetes alakját s csak egy emlékezésből elkészítette a miniszterelnök relifjét, gipszből véste. A relifet szép levél kíséretében a napokban fogja elküldeni Bata János, aki Horváth Jenő fodrászmester üzletének művész-hajlamu s nagyon tehetséges segéde.

— **Alkalmas ajándéktárgyak, arany ezüst, alpakka ékszerek meglepő olcsón vásárolhatók a „Központi ékszerházban“, Piac u. 30. sz.**

— **Felhívás az östermeiessel foglalkozó munkaadók, hogy a gazdaságunkban alkalmazottakat február hó 28. napjáig a jogkövetkezmények terhe mellett jelentsek be.** Az írásbeli bejelentés a városi adóhivatal 21. sz. szobájában levő XVI ügyosztályhoz adandó be. — Bejelentésnek tartalmaznia kell: a munkaadó nevét és lakását, továbbá az alkalmazott nevét, életkorát, születési helyét, alkalmaztatásának minőségét, munkabérének részletes felsorolását s amennyiben annak egy része fermészeti járandóság, annak pénzbeli értékét; végül a munkabérvisszony időtartamát. — Azon gazdaságokban, hol sem az alkalmazottak számában, sem azok személyében változás nem volt, — elegendő annak bejelentése, hogy az 1926. évi bejelentés változatlan. — Városi Adóhivatal.

Szikszay Aladár lett a fodrász szakosztály elnöke

A folyó hó 14-én megtartott borbély és fodrász szakosztály Csikesz Ferenc korelnöksége alatt a következő tisztikart választotta meg: — Elnök: Szikszay Aladár; alelnök: Katona János; jegyző: Kékedi József; pénztárnok: Pader Ferenc; ellenőrök: Petermann Lajos, Dániel Ferenc.

Szikszay Aladár a szakosztály elnöki székében nagy agilitást óhajtott kifejteni és a vidéki fodrászokat egy táborba kívánja hozni. Az Ipartestülettel karöltve sürgetni fogja az agkori biztosítás bevezetését. Azonkívül azt tervezi az új elnök, hogy a szakosztály mentől gyakrabban rendezzen kulturális és barátságos összejöveteleket.

— **x Értesítés.** Ezúton értesítem a m. t. vásárló közönséget, hogy a raktáron levő finom uridivat cikkeim u. m. kalapok, nyakkendők, harisnyák stb. szolid kirakati áraiból f. hó 28-ig 10 százalékos árengedményt nyújtok. — Frank Imre kalap és uridivat üzlet, Ferenc József ut 43.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjátéknak tegnap huzásán a következő nagyobb nyermények huzattak ki:

4000 pengőt nyert 8591.
2000 pengőt nyertek 966 28482.
1000 pengőt nyertek 902 2097 9750
14943 19095 28285 40830 53750 63227.
600 pengőt nyertek 4601 14388
17854 31165 67893.
Ezenfelül 300 pengőt nyert 23-as szám, 200 pengőt 104-es szám és 125 pengőt 1856-os szám.

A huzás folytatása e hónap 17-én lesz.

— **A statusquo izr. hitközség figyelemzteti adófizető tagjait,** hogy a folyó negyedévi adó február 15-én vált esedékessé. Aki ezen negyedévi adóját február végéig a hitközség pénztárába be nem fizeti, január 1-től kezdve késedelmi kamattal terheltetni fog. — Pénz- és gazdasági ügyosztály.

— **Staniolba öltöztetett huszfilléres.** A debreceni rendőrséghez be-szolgáltatottak egy különös módon hamisított huszfillérest, amelyet egy orvostanhallgató kapott vissza az egyik piacuceai csemegés üzletben. A pénzre tulajdonképpen nem is illik rá az a meghatározás, hogy hamis pénz, mert sem a szorosan vett hamis pénzek, sem pedig a használatban levő pénzek kategóriájába ne tartozik. Régi 20 fillérest öltöztetett be valaki — valószínűleg éreftlen tréfából — az új pénz külső köpenyegébe. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a régi huszfillérest staniol burokkal látták el. A jó pénzről a staniol papírra kópiát csináltak és pedig úgy, mint amikor a gyerekek játékkal a pénz felületét dörzsöléssel papírra másolják. Ilyen eljárással készítenek másolatot az új pénz mindkét oldaláról és azokkal behorították a régi pénz mindkét oldalát. Ez természetesen tökéletesen „hamisítvány“, mert a staniol rövid használat után lekopik. Ugyhogy a beszolgáltatott huszfilléresből való színlel nem lesz bünyű, hanem csak valami éreftlen gyerekes esiny.

Mész kőmentes szopora, nagy zs. tartalmu, nagyobb vételénél 5,60 K 70,900
Piac-utca 10. I. e.

SPORTHIREK

Osztályozóval akarják eldönteni az I. liga létszámemelését.

Az I. liga létszámemelése körül al-
landóan folynak a tárgyalások, anélkül
azonban, hogy eddig konkrét ered-
ményt hoztak volna. Legutóbb hétfőn
vált értekezlet az érdekelt egyesületek
között, amely azonban szintén nem ho-
zott döntést. Ujabbán az a terv merült
fel, hogy az I. liga létszámát tizenegyre
emelik fel. A II. liga első helyezettje
mindenképen bekerülne az I. ligába,
míg a második helyezett osztályozó-
mérkőzést játszana az I. liga utolsó he-
lyezettjével. Az osztályozó két mérkő-
zésből állna, hogy mindkét fél elhes-
sen a pályaválasztási joggal. Ha a két
mérkőzés pont és gólarányra eldöntet-
lenül végződik, akkor döntőmérkőzést
játszanak semleges pályán. Ez azonban
szintén csak terv, pedig már a jövő hé-
ten megindulnak a ligamérkőzések, —
deje volna tehát ezt a nagyfontosságú
kérdést rendezni.

Az első ligamérkőzés.

Amelyet oly nehezen vár a futballra
szes sportközönség, vasárnap kerül le-
játszásra Debrecenben, a Diószegi uti
pályán. A Boeskey Terézváros csapa-
tát látja vendégül. Az őszi fordulóban
a Boeskey 6:1-re győzött, a télen át
azonban Terézváros átszervezte csapa-
tát, új játékosokat szerződtetett és így
a tréningje elején levő Boeskeynek
ugyanisak meg kell dolgoznia, ha győz-
ni akar.

A Boeskey egyébként komplett csa-
pattal fog vasárnap szerepelni, mert
Polonetzky felgyógyult és vasárnap már
játszani is fog. Végleg Debrecenbe ér-
kezett Vampetich is, aki most már részt
is vesz a Boeskey tréningjein.

A pozsonyi futballbírák
el akarják törölni a bíródíjat.

A pozsonyi futballbírák indítványt
nyújtottak be a bírótestülethez, amely-
ben a már lerodukált bíródíjak teljes
elfoglalását javasolták és a jövőben si-
görü amatőr alapon, ingyen akarnak bí-
ráskodni. A pozsonyi bírákról példát
vehetnénk a debreceni futballbírák is,
akik a legkülönbözőbb címeken drága-
bíródíjat számítanak fel a teljesen lesze-
nyvedett amatőregyesületeknek. A fut-
ballbíráknak is átkellene térni az ama-
tőr alapra és ingyen kellene bíráskod-
niuk.

Felhívás a bírókhoz!

BT bíróküldő bizottsága ma, szer-
dán este, pontosan 7 órakor a Royal
kávéházban ülést tart. Ezután is felké-
rem a működni óhajtó bírákat, hogy
ezirányú jelentkezéseiket ma estig a bi-
zottságnál bejelenteni sziveskedjenek.
Szabó Kálmán, a bíróküldő bizottság
elnöke.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzsde.

A főzsdetanács hivatalos árjegy-
zései: buza 75-ös tiszai 33.00—33.40,
76-os tiszai 33.40—33.80, felsőtiszai
33.20—33.60, 77-es tiszai 33.90—34.30,
felsőtiszai 33.70—34.10, 78-as tiszai
34.30—34.70, felsőtiszai 33.10—34.50,
rozs pestvidéki 26—26.20, rozs más
26—26.10, árpa I-a 22.60—23.40, árpa
középmínőségű 22—22.50, sörárpa fel-
vidéki 27.10—29.60, sörárpa egyéb
25.60—27.60, zab I-a 21—21.40, zab
közép 20.80—21, köles 16—16.60, ten-
geri ui 19.60—20, korpa 15.70—16.

lőhere 220—250, lőhere arankás 195—
210, lucerna 250—280 pengő ab Buda-
pest métermázsánként.

Ferencvárosi sertésvásár:

Maradvány 261. Érkezett 550. Elada-
tott 420. Árak: könnyű 1.36—1.46,
nehéz 1.46—1.55.

Valuta- és deviza-árfolyamok.

Cseh korona	16.90	16.98
Dinár	10.02	10.07
Dollár	269.—	571.40
Francia frank	22.45	22.85
Hollandi forint	228.50	229.50
Lengyel zloty	63.10	64.60
Lei	3.21	3.31
Leva	4.10	4.16
Lira	24.60	25.05
Német márka	135.35	135.85
Osztrák schilling	80.375	80.725
Norvég korona	146.90	147.55
Svájci frank	109.90	110.30

Vh. 86—1927. sz.

Arverési hirdetés.

A debreceni kir. Járásbíróságnak
1927. Pk. II. 15076 számú végzése
folytán 605.41 Pengő tőke, ennek
megítélt kamatai, 140.52 P. eddigi
és a még felmerülő költségek
behajtása végett dr. Freund Jenő
és dr. Jakobovits József ügyvédek
által képviselt Uhlmann Salamon
és Adorján és Mandl javára 1927.
évi február hó 17. napjának dél-
előtti egyenyed 11 órakor Debre-
cenben Deák Ferenc-utca 22. számú
háznál 1012.40 P-re becsült ingók
u. m. üzletberendezés és árak bírói
árverésen a legtöbbet ígérőnek —
esetleg a becsáron alól is eladat-
nak.

Debrecen, 1927. január 25.
Szilágyi Lajos,
bir. végrehajtó.

Tudja-e már,

hogyan kell tennie ebben a drága világ-
ban, ha olesón akar megélni?
Bármilyen szükségletét: nagyon szép
hálószobákat, ebédlőket, ebédlőszekrénye-
ket, ebédlőszékeket, antik komótokat, —
ágyakat, feketére dörzsölt keményfa író-
asztalokat, női íróasztalokat, gyermek-
ágyakat, jükröket, konyhaszekrényeket, —
magános szekrényeket, wertheim szekré-
nyeket, összecsalható vaságyakat, hencse-
reket, diványokat, álló fogasokat, hinta
székeket, hajlított székeket, asztalokat, ké-
peket, festményeket, facilliókat, kandel-
lábereket, íróasztalilampákat, szobrokat,
kályhákat, asztalspórokat, virágállványokat
íróasztal-készleteket s egyéb alkalmas tár-
gyakat, vázákat, kitémött madarakat, —
szarvasgagancsokat, üllőfűrdőkádokat, bor-
bélyszékeket, férfiszabó varrógépeket, he-
gedüket, címbalmokat, brácsákat, debre-
ceni és hortobágyi emléktárgyakat: esi-
kőbőrös kulacsokat, eredeti hortobágyi
pásztorkarikásokat, debreceni tányéros
pipákat, fokosokat, dohánycsököket és
mindenféle ingóságokat a legolcsóbban be-
szerezhet az Ingóságközvetítőnél, ref. egy-
házi héraldola, telefon: 11—99 szám.

Keresünk megvételre: zálogcédulákat,
karikahajós varrógépeket, kerékpárokat,
gyermekkoscsikat, schöber-ágyakat, hencse-
reket, magános ágyakat, szekrényeket, —
konyhaszekrényeket, íróasztalokat, gordon-
kákat, álló tükröket, ebédlő szőnyegeket,
futószőnyegeket és mindenféle ingóság-
kat.

Ha elkölthetik forduljon az Ingóságköz-
vetítőhöz, mert mindenféle ingóságait itt
értékesítheti a leghamarabb!

Jól jegyezze meg: ha bármit venni —
vagy eladni akar, mindenképp jöjjön el
az Ingóságközvetítőbe! Milliókat spórol-
hat meg és mindent egy helyen beszerez-
het, ha itt vásárol!

138—1927. Vh. szám.

Arverési hirdetés.

A debreceni kir. Járásbíróságnak
1925. Pk. 21214/3. számú végzése foly-
tán Schuschnitzky János és társa 48
pengő tőke, ennek 1925 október 1-től
járó 18 százalékos kamata, 95 pengő
eddigi és a még felmerülő költségek-
ből álló követelésének behajtása vé-
gett, debreceni lakos ellen, 1927. évi
február hó 19. napján délután 3 óra-
kor és folytatva március 20-án, Deb-
recenben, Márton Kálmán utca 13-ik
számú házában elárverezem azon
1032.80 pengőre becsült ingókat, me-
lyek a debreceni kir. Járásbíróság
1925—27359. számú végrehajtást ren-
delő végzése alapján, az 1925. Pk.
10316. számú végrehajtási jegyző-
könyvben 3. tétel alatt, 1925. Pk.
14614. számú végrehajtási jegyző-
könyvben 1—2. tétel alatt, 1925. Pk.
10317. számú végrehajtási jegyző-
könyvben 3—9. tétel alatt le- és fel-
lőfoglalva lettek, ugymint ócska és
új szekerek, vastengelyek és szoba-
butorok stb.

Kelt Debrecen, 1927. január 24-én.
Rápolthy János,
kir. bir. végrehajtó.

Vh. 1285—1926. sz.

Averési hirdetés.

A debreceni kir. Járásbírósá-
gnak 1926 Pk. II. 12825. számú vég-
zése folytán 825.39 Pengő tőke, en-
nek 1927. jan. 10-től havi 1 és fél
százalékos kamatai, 147.18 P eddigi
és a még felmerülő költsé-
gek behajtása végett dr. Kutassy
Sándor ügyvéd által képviselt vég-
rehajtó javára 1927. évi február
hó 21. napjának délelőtti 10 órakor
Debrecen, Burgundia-utca 13. sz.,
onnan Diószegi-utca 16. számú ház-
nál 1049.60 P-re becsült ingók, u
m. butorok, stb. bírói árverésen a
legtöbbet ígérőnek, esetleg a becs-
áron alól is eladhatnak.

Debrecen, 1927. január 31.
Szilágyi Lajos,
bir. végrehajtó.

142—1927. kgysz.

Arverési hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a Varga
Kiskorai tulajdonát képező Kut u.
40. sz. házasteleknek önkéntes nyil-
vános árverésen való eladását az
árvaszék 1892—1927. áii. sz. határo-
zattal elrendelte.

Az árverés 1927. évi február hó 16.
napján szerdán délelőtti 12 órakor a
városi árvaszéknel Csapó utca 19.
sz. I. em. I. sz. szobában lesz.

Az árverési feltételek a közgyámi
hivatalban a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Debrecen, 1927. február 12.
Kiss Kálmán,
városi közgyám.

Könyvujdonságok.

Ápril Lajos: Rasmussen Hajóján 2.,
Baja Mihály: Oh szép ifjúságom 3.20,
Barát—Éber—Takács: A művészet tör-
ténete 40, F. L. Barclay: Esti dal 4.20,
F. L. Barclay: Shenstone Asszony 4,
Baskirtseff Mária: Intim vallomásai
I—IV. 26.40, Borbély A.: Spiritizmus
6.40, Brehm: Az állatok világa I. kö-
tetben 60, Bunin Iván: A szerelen
szentsége 2.40, P. Lois Coloma: Boy
2.90, De Coster: Thyl Ulenspiegel 9,
Erdős René: Aranyvader 3, I'Fioretti
di Santo Francesco: Assisi szent Fe-
renc kis virágai, Fordította: Tormay
Cecília 1.80, G. Freitags: Welt Atlas
275.000, Fuchs: Az újkor erkölestör-
ténete I—III. kötet 800.000, Fekete—
Váradi: Széchenyi vallomásai és taní-
tásai 14 P. Gulácsi: Fekete völgények
I—III kötet 10 P. Goethe: Faust 2.40

Révész Imre emlékezete.

Születése százéves évfordulójára alkal-
mából a Tiszántúli református egyház-
kerület közgyűléssel kapcsolatos em-
lékünnepe 1926. november 24-én el-
mondott beszédek és meghozott köz-
gyűlési határozatok. —40. Herpay:
Nemes családok Hajdúvármegyében
8. Prof. Hickmann's: Geographischer
universal atlasz 187.000. — Heltai: Az
asszony körül 4.80. — J. Kessel: A vé-
res puszta 3.60. — Kraft Ebing: Psyc-
hopathia Sexuális van Loon: Az em-
beriség története 20.— Lyka: A ma-
gyar akt-kiállítás 30.— Lambrecht: Az
őszember 40.— Révész: Ady I—III. dísz
vázson kötetekben 47.20.— Vécsey Leo
Az élet cirkusz 3.— Dr. Völ Ötöló: Ve-
zérfonal az adóügyi hatóságok és a bir-
ságok által elrendelt könyvvizsgálat és
üzlet-vitel bírálat eszközléséhez 8.— Dr
Verzál Frigyes: Életről, betegségről és
halálról 5.60.— H. G. Vels: Amikor az
üstökös eljön 4.80. — H. G. Vels:
Kipps egy jámbor élet története.
A felsorolt művek kaphatók és meg-
rendelhetők

„Méliusz”

könyv, zenemű, papír, fröszker keres-
kedésében Debrecenben, Ferenc József
ut 26 szám. Telefon: 2—70. szám.

NYILT-TÉR

* E rovat alatt közzétételért nem vál-
lal felelősséget sem a szerkesztőség,
sem a kiadóhivatal.

Tavasza

az összes előkelő fővárosi divat szí-
nek festését és alkalmi női és férfi
ruhák vegytisztítását készítem.

Biró

Festő és tisztító műintézet (Bika-
udvar és Péterfia-u, 30.)

Aranyéremmel kitüntetve, 1926.

Debrecen.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

45 éves
komoly nő férjhez menne
jobb iparoshoz. Házas
van. Komoly jellegre a
kiadóhivatalba. 394

ALKALMAZAST nyer

PERCENTEST
ötmillió óvadékot, ven-
déglobe keres Péter Gá-
bor, Haidunánás, 637

JO

mindenes főzőnő Pécsre
keresletik. Péterfia ucca
42. földszint jobbra, 581

HÁZMESTER

gyermektelen, felvétetik
március 1-re, Péterfia
46, 630

KOCSIST,

nőtlen, jóbizonyítvány-
nyal rendelkezőt felvez-
ny: Debreceni Műkögyár,
Füredő ucca 2. 22a

HETES

ügyes, hűséges, fiatal
azonnal felvétetik. —
Némethi Timár ucca 31
634

GAZDASSZONYI

állást elfogadok vidé-
ken vagy helyben. Cim
Varga ucca 1. szám. II.
kapu. 606

FODRASZSEGÉD

jó munkás, felvétetik. Pe-
terfia 6. Bukovits. 614

